Fontargoth

fanzine

№4 2010

eternity

Mournful Gus

ОГНЕКОЛО

Dead December Wind

Asgard

ПІРАТА БЕНД

Kira Roessler

INVERVUS

INFERNO

Dark Winter

ФОНТАРД FANZINE

МІСТО ДІАФАННОГО ДРОМОСУ

ПОПЕРЕДЖЕННЯ НЕНОРМАТИВНА ЛЕКСИКА

NO GODS DIY c.l.a b NO MASTERS

Якщо ви — автор і пишете змістовні статті, у вас є реальний шанс розмістити їх у нас. Наш фензін із радістю приймає матеріали на адресу diyadmin@ukr.net (з позначкою «СТАТТЯ»).

Вимоги до статті:

• Вона обов'язково має бути вашою власною.

• Має бути оригінальною, цікавою та актуальною.

• Формат надісланих файлів: .doc або .rtf.

Обов'язково вказуйте свої контактні дані прямо у статті — саме в тому вигляді, в якому хочете бачити їх у журналі.

Мова написання може бути літературною (українська, російська, білоруська), діалектною або сленговою (ненормативна лексика не надто вітається, але й не забороняється).

Якщо ви хочете отримати цей номер або наступні випуски, пишіть нам на вказану електронну адресу.

Окрім того, фензін можна знайти у таких точках розповсюдження:

«InRock» (м. Полтава), «Імпреза» (м. Кременчук), «Білокнижник» (м. Дніпропетровськ), «FreeZone» (м. Дніпродзерджинск, правий берег), «Устав» (м. Львів), «Талісман» (м. Харків), книжковий ринок Петрівка (16 ряд, 10 місце) (м.Київ).

У цьому номері ми зібрали: історію Dead December Wind, гортання тіней разом із Dark Winter, Crimson Sky, розгорнуті матеріали про Mournful Gust, а також великий нарис про шлях Asgard, та гурти Літія, Undina, InVersus, Огнеколо.

Окремо подаємо статтю про INFERNO та невеликий штрих до світової сцени — постать Kira Roessler. Серед художніх текстів — «Місто Діяфанного Дромосу», а з андеграунду — матеріал про Пірата Бенд. Завершує все аналітична стаття про готику, її витоки та сенси. А так же вірші та проза.

Dead December Wind

Гурт Dead December Wind – український колектив у стилі готик/дум-метал, заснований у 1994 році. За інформацією Encyclopaedia Metallum (Metal-Archives), команду створено 1994 року в Україні, згодом частина учасників переїхала до Німеччини. Статус гурту наразі невідомий (мається на увазі відсутність офіційних новин про його діяльність). Зазначено, що музиканти обирають жанр готик-дум-метал із фокусом на тематах «Простір», «Хаос» та «Порядок», що відображає суміш космічних та містичних образів у їхній творчості.

Склад гурту включав кілька запам'ятовуваних сценічних імен. Основу вокальної лінії становив чоловічий голос гітариста ShizoManiac, а також жіночий вокал від Donna S.. Учасниками Dead December Wind також були: Sadotron (ударні), STZ (бас-гітара), Fabian (гітара, також акустична), Maze (гітара та скрипка) і Den (клавішні). Цей багатоголосий склад з кількома гітаристами та скрипалем створював насичене атмосферне звучання, характерне для готик-дум металу, поєднуючи важкі рифи з мелодійними елементами.

Дискографія

Dead December Wind випустили п'ять повноформатних альбомів у період 1996–2003 років. Перший студійний реліз – Black Sun Rising (1996) – тривав близько 54 хвилин. Другий альбом Liquid Sky's вийшов у 1998 році (48 хв.), третій – Divine Abuse (1999, 52 хвилини). У 2000 році побачила світ платівка Downhearted Doves (55 хвилин). Останній на цей час реліз – Dolls Forge (2003, 74 хвилини). В активі гурту було п'ять повних альбомів, кожен з яких містить довгі композиції з глибоким та важким звучанням.

• Black Sun Rising (1996, 54 хв) – дебютний альбом, що заклав основу стилю Dead December Wind, поєднуючи готичну меланхолію з думові рифами.

• Liquid Sky's (1998, 48 хв) – другий альбом, в якому гурт розвинув космічні мотиви у текстах і музиці.

• Divine Abuse (1999, 52 хв) – третій альбом, присвячений тематиці небесних ієрархій і внутрішньої боротьби.

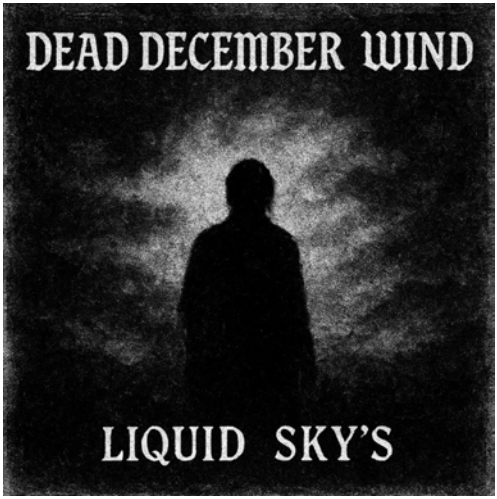

• Downhearted Doves (2000, 55 хв) – четверта платівка з назвою, що відображає сумний настрій («засмучені голуби»).

• Dolls Forge (2003, 74 хв) – п'ятий альбом, результат кількарічної перерви між релізами; відзначений агресивнішим звучанням та гроулінгом. Ці альбоми демонструють класичні риси готик-дум метала: повільні та меланхолійні партії гітар, потужний ритм-секцію та комбіновані вокали чоловічий гроулінг і жіночий спів. Довгі тривалості альбомів свідчать про те, що композиції Dead December Wind мають епічний, «кінематографічний» характер.

Dead December Wind належить до піджанру готик- та дум-металу, який з'явився у 1990-х роках. Гурт поєднував монотонні, похмурі рифи дум-металу з мелодійними, готичними інструментальними та вокальними вставками. Клавішні партії Den додавали атмосферності і відтіняли меланхолійний настрій. Дует вокалістів – чоловічого (ShizoManiac) та жіночого (Donna S.) – дозволяв варіювати між важким гроулом та ліричними партіями. За описом учасників, теми пісень гурту стосуються «простору», «хаосу» та «порядку», що відображає вплив містичних, космічних і філософських мотивів.

Відомо також, що музиканти Dead December Wind цікавилися германською музичною культурою, що вплинуло на звучання деяких композицій. Також гурт експериментував зі скрипкою (виконував Maze), що створює асоціації з традиційними мелодіями та додає драматизму загальному звуку. В цілому, стиль Dead December Wind відповідає мейнстримним зразкам європейського готик-думу кінця 90-х – повільний темп, важкий рифовий фундамент та меланхолійний емоційний заряд.

Dead December Wind були помічені в музичному підпіллі 1990-х років. За деякими повідомленнями (з відкритих інтернет-ресурсів 2000-х), гурт неодноразово співпрацював із проєктами у сфері ігор.

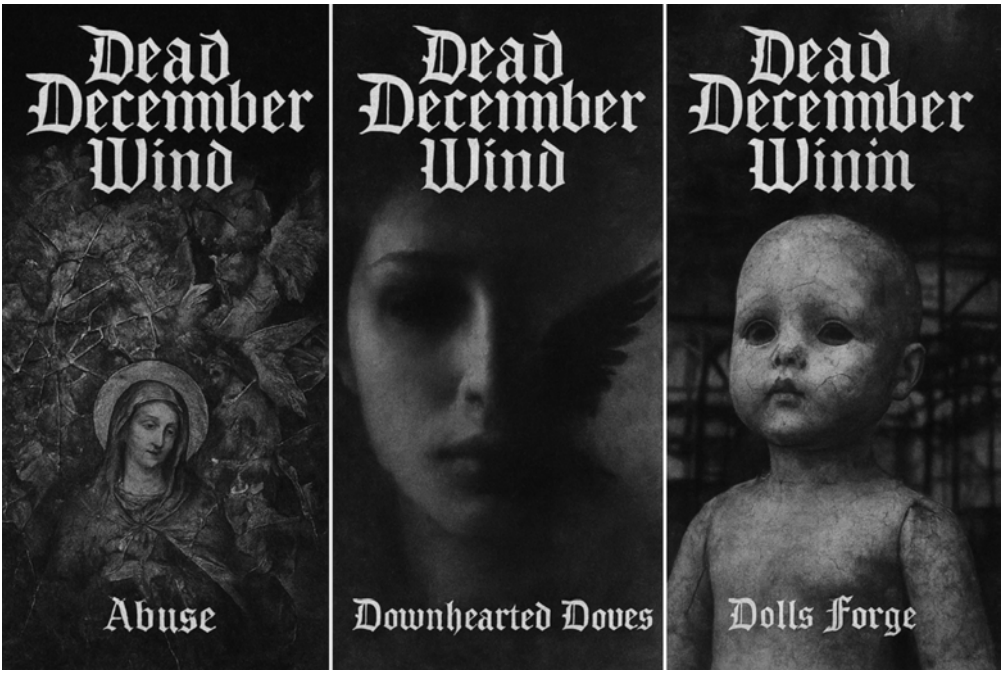

Зокрема, у 2004 році з'явилася інформація про те, що музика Dead December Wind увійшла до ігрових продуктів компанії "Remedy Interactive". В одному з онлайн-журналів 2004 року зазначалося: «Завершена робота над гейміндустрією – тепер нашу музику можна почути в іграх Remedy». Це означає, що деякі треки гурту були ліцензовані для саундтреку комп'ютерних або відеоігор, що для українського гурту того часу було доволі незвичайним досягненням. На жаль, точні назви ігор або характер цих співпраць залишаються невідомими з доступних джерел, але цей факт свідчить про міжнародний інтерес до їхньої музики.

Інших офіційних новин чи оглядів в українській пресі про Dead December Wind майже немає. У музичних журналах та інтернет-виданнях гурт згадувався лише епізодично, здебільшого як приклад незвичної комбінації готичного вокалу та скрипки у дум-металі. Metal-Archives також зазначає, що гурт не був приписаний жодному великому лейблу (остаточний лейбл – «Unsigned/independent»), тобто працював незалежно.

Dead December Wind залишаються маловідомою сторінкою української метал-сцени. Однак для фанатів готик- та дум-металу гурт цікавий своєю нетиповою комбінацією важкого звучання та ліричних елементів скрипка, жіночий вокал, а також міжнародною співпрацею зв'язок з німецьким музичним середовищем і проєктами в іграх. Хоча про подальшу долю гурту після 2010 року відомостей немає, вже накопичена спадщина з п'яти альбомів дає змогу скласти цілісне уявлення про творчість Dead December Wind і залишає надію, що їхня музика може бути ще відкриттям для наступних поколінь слухачів.

МІСТО ДІЯФАННОГО ДРОМОСУ

Obere Platz im Schlafwagen.Чичероне Ранній Рембрандт запропонує чай з ґалками рафінаду в хайболі, розкланяється, зацитує “ Заповіді Міхновського “, процабанить галицьким діалектом і російськими матюками не тільки діялектичний матеріялізм, та фанеберною ходою L.A.- пантоміми з чорно-малиновим стягом рушить до дверей на вузловій станції.

Тобі кортить шаркунно спокусити, моя вторинна Анімо, побачити його зяяння та переспати. Снитимуться хорти, а мені – осуарії. Потім ти з дредами натиснеш зупинковий хлипак у тамбурі.

Уткі-Откі (це прізвище не замінюється ініціаліями карного розшуку, тому не переплутаєш із Дарвіном-Генделем) здоровий зі стосом “Як уберегтися від СНІДу”. Нас, одержимих гомеричним сміхом, відводять на різні напрямки.

Вихід на Гайдамацькій. Кислий щавель, полинна мокса. Іманентні думки під час виходу. На Гайдамацькій. Коли ненароком задрімаєш – на Першотравневій.

Що зі мною коїться? На майдані Незалежності не знаходжу метра (Метра до топлес оголена), на ринковій площі-ратуші, а на вулиці Давида Ігоровича згадав “Запізнююсь на Конґрес Есперантистів та турнір буриме – ражу забув удома в пенцаці та повстяних вишнях (приборкуючи первородний гріх вегетаріанця, з'їдаємо оплодні, жбурляємо кісточки в емальовану посудину)”.

Анічогісінько, коли називають офермою за бажання без домислу втрачати пильність на мостовому тротуарі, розглядаючи склепіння величавих церков. Рум'яні круасани без минулого та майбутнього.

Місто діяфанного дромосу (чи то засновниці борделю, чи головного героя фільму “Горянин”), де твої гондоли ? Ондуляційна осілість Е40/МО6, броварня без мітів та мертвої усмішки реклам, кава в “Дорожньому “, парк, який здавався чомусь удесятеро більшим, та оці мостові хідники (“життя переважно не настільки яскраве, так і не настільки темне” – заговорив Конфуцій).

....Чичероне Ранній Рембрандт уже не частує гарячими напоями. Десь зникли бабусі з городиною. Рейками до зруйнованого віадука. Галактика “Сомбреро” – ази, буки, веди...

Вульгарне дворянське коліно Краказябри, панчохи сорокаденового міжсезоння (добре, що не прогнивають роками разом із гарячими псами на смітниках Великого Яблука), єдвабний кавай, єлейний голос, дута балонова по-пояс, розмірні буфери – у піворгіях. Їй абияк пасує камізелька з горошками шаленого танцю від смеркання до світанку. Забарився карликовий пінчер (не той, що в Гашека). Мабуть, застряг в ожиннику (к сожалению, мы –этнос целомудрия).

Зяба давить акне як ангоб та глазур, любить танґо (хіро, очо, ґанчо), кози

без кератинових папірок (більше калорій), випари рідкого азоту ; налаштовує зір на стелю, сміється від показаного пальця, крутить фуркальця-квазіматроїд Нδ (дзиґа Нγ та мурашник Нή одночасно). Зниження градієнту збільшення тестикул – межа для хаотиків (у штанах щось почало рухатись).
Кіптява будка як сновида стояла поблизу лісосмуги, порушуючи краєвид екотону. Десь дзюрчав нуртиною струмок, наповнений слизькими пуголовками. Гриб-сопушник розносив увесь сморід по маніакальній діброві. А ввечері леґіони світляків зберігали інстинкт виживання за умов постійного мейнстріму, ратифікованого моніторинґу та неректифікованого воміторинґу.
Сіни пахли соломою-сіном. СІНи – теж люди (з розумом Сіна?)!
На подвір'ї ацетонно-крековo промайнув незнайомець № 646.
- Добродію Агасфере, це ви ?
- Йди! Чому ти сповільнився ?
Половина другої. Дикта з декором, мерва декохта – вовчого тіла (гнойові мухи не можуть бути жовтими, лише рудими та білими – як графомани та клоуни) – колись я не знав жодних цінностей.

Виникає питання :чим відрізняються між собою мої нелпери ?
Авжеж, не своїм евфуїзмом та хупавою тінктурою – вони теж невидимі, геленолоґічно не названі.

Можна припустити, що Нелпери не є суто моїми – уйтільного привида ліанистої керамідної вежі, чомусь фокалізую з прогалинами. Ті можуть нагадувати мечохвостів, що виринають з морського намулу, неврів, які щороку стають берендеями (не клобуками з “Іпатіївського літопису”) але їхнє виття – шляґерування з рефренами та заспівами.
Чи варто лякатися нелперів ? Оцініть ситуацію згідно закону Мерфі. Проте незрозуміло, хто на кого полює : нелпери на акрибів чи акриби на нелперів Та коли акриби профанної раті зрозуміють зміст прочитаного, то одразу перетворяться на буланів, щоб уже пуерильно збуджувати бульбулятором-блюзом своїх сонних нелперів. Лизнуть солі з тильного боку пригоршні. Оду текілі заїдять цитринкою. Так виглядає спрощена модель богеми.

А зранку – туман, підранок, яєчня з помідорами, яблучний цвібак, Т42 з гібіскусом, поцілунок узасмок (її язик був трохи солонуватий, зате дуже гладенький) – завершилась мандрівка на Вукелані – колисці слов'янської цивілізації (The secret of reaping the greatest joy of fruitfulness is to live dangerously).

Десакралізуй, бо казка є брехнею. Байдуже хто переможе (“Даруссафака” чи “Фуенлабрада”, але не завітає Псапфа з Петіфою, смаженими патисонами та раритетним патефоном.
Танцюючі язики полум'я – безформний кусок металу стане холодною зброєю.
Літаєш із дитинства, відвідуєш авіамодельні гуртки, стрибаєш із парашутом. Не

зважай на забобони, лети наповнюй світ (кожне макротіло є дірявим) радістю руху, рабине поезії та пабних ритуалів round-buying, зітри в попіл усі протиріччя
- Не переживайте, мем, бо ми вже так мертві!
Краказябро, ти була наївною паїнькою, думала, що діти з'являються від поцілунку. Перенесеться пилок в алергію недовіри та вигнаної людяності – зношеності життєвого етеру – стану душевного захаращення, що руйнується від стуку чобіт-швидкоходів першого людоїда (ставка в цьому змазі життя та смерть). Клейноди стирчать на лінії обрію.
- Целулоїдна лялько, що я про тебе знаю ?
Краказябро, ти єдина кого я цілував узасмок. Іди до Бога у френзливого кестемені, туніці з народним гаптуванням, кльошовій спідниці, ґречно, струнко як балерина ; накривай стіл улюбленим борщем, варениками зі сметаною, котлетами по-київськи, карамельним еґ-наґом, спаржею сорту Мері Вошинґтон, пастеризованими файлами на халяву. Але знай : він не любить дурості та суєти!

Вона не розуміє жестів та інтракінем, хапає щура за хвіст довгим пінцетом, споборить у телеґонію, поки Уткі-Откі не примчить з каталожною косметикою, мов гридень із кладецем билини руської ; дякує за попільничку, обіцяє сто грам і пончик.

Я ще раз вирушив драговинням лепехи жидівської, посадженої, здається, самим Волтом Вітменом, а після плеса охтогідрофітів побачив згарище. Лісоруб на угідді повідомив, що пожежа трапилась тому три тижні : що до небіжки навідувався первень, який вивертав назовні калісони ; що мілонґеро тільки крутила фуркальце та сум'ятливо витанцьовувала на дискотівці прикордонного містечка.
Стало моторошно та млосно. Ледве оговтався без салом'яка. Повертаючись бавовниковим полем Кріденс, натрапив на розкабанілого хом'яка, який нагадував скребового вомбата з футболкою “Chicago Bulls”. Із тайстрою книпотно “ прочалапав” на чоппері зачепурений чіппер.
У ній – велика таранька та пляшка пастеризованих файлів.

Зрізали дерево, біля якого цілувались узасмок. Сумно, але треба радіти, бо “ІНСТРУКЦІЇ ДО РЕПЕРАЖУ” як фетиш (не люблю намахувати незнайомих людей). Та знову купейно збануєшся. Зверху хвостаті та рогаті, не зовсім догонські, скільки наварські.

Зникла Краказябра – не відіслав месиджа.

P.S. СУТЬ ДЕМОКРАТІЇ ПОЛЯГАЄ ПЕРЕДУСІМ У РОЗПИВАННІ ПИВА НА ЛАВКАХ СКВЕРІВ.

DustedNick

ОГНЕКОЛО

Все почалося з проекту під назвою «Морок» (Morok) як один із ранніх українських дарк-/готик-метал проєктів, що виникли наприкінці 90-х – початку 2000-х років. Назва «Морок» точно перегукується зі слов'янською міфологією: у традиціях наших предків Морок постає у вигляді «тьми непроглядної, мороку» – символу страху та обману. Цей образ тісно резонує з атмосферним звучанням гурту, що прозвучало у рекламних матеріалах як «атмосферний дарк-метал із готичними мотивами». Пізніше цей проект став відомий як Огнеколо. Склад гурту «Морок» з Івано-Франківська (200х–2009):

• Ростислав Грицюк – вокал (пізніше фронтмен Endless Battle та «Огнеколо»),

• Віктор Косменко – ударні,

• Віталій Гладенко – гітара.

Цей склад записав власний матеріал і працював над демозаписом (потім у складі «Огнеколо» було випущено демо «Криця духу» взимку 2010). Втім, уже навесні 2010 року «Морок» (Франківськ) фактично припинив діяльність, а його учасники перейшли до інших проєктів.

У музичному плані «Морок» позиціонується як дарк-метал зі значною атмосферністю. За описом огляду релізу гурту, їхній звук – це «загальне зібрання попередніх музичних елементів під вивіскою

Морок, але з більш брудним, частково підвальним і лісовим звучанням». Іншими словами, металевий «морок» тут поєднує агресивні рифи з ембієнтом і мелодійністю. З огляду на це сам проект порівнюють з поєднанням

класичного блек-металу (з наголосом на raw-звучання та войовничі рифи) і депресивних/ готичних елементів. Як приклад музичної паралелі називають ранню творчість Moonspell (Португалія), який теж «перейшов до більш атмосферно/готичного металу». Таке поєднання важкої «магії лісу» з темним готичним настроєм можна почути і в творах «Морока».

У текстах гурту «Морок» домінують мотиви природи, міфів і містики. За словами одного з оглядачів, тексти пронизані образами лісу, ночі, зими і пасток долі (номери композицій «Царство ночі», «Дзвони безодні» тощо). Ця тематика перегукується з нещодавніми українськими тенденціями в блек-металі, де поєднують панкультуру «лісового» епосу з мовою пісень, що викликає відчуття містичної тяжкості. Інструментально «Морок» чергує агресивні бласт-біти та «сирі» гітарні рифи з меланхолічними акустичними вставками та клавішними ембієнтами. Такий підхід робить звучання одночасно важким і атмосферним – «насиченим холодною атмосферою» з «звичайним raw-блеком» поєднуються довгі депресивні треки і напружені ритмічні частини.

Слід відзначити, що основний творець проекту «Морок» – відомий у блек-середовищі музикант Severoth – вже мав досвід у жанрі «атмосферного блек-металу». Він був клавішником і ударником класичного гурту Endless Battle (лірика і музика з акцентом на анти-людську тематику), а також вів сольний проєкт «Severoth» у подібному стилі. За описом рецензента, новий проєкт «Морок» можна розглядати як логічне продовження його творчості – зберігаючи фольклорні мотиви і тяжкі строфи, але сміливіше експериментуючи з «лісовим» і «підвальним» звучанням.

Взимку 2010 року "Огнеколо" приступає до запису демо-альбому "Криця духу" і в травні завершує роботу над ним. В повному складі "Огнеколо" готове до нових звершень. На творчість нас завжди надихає краса Руської Землі та велич її минулого, мудрість наших предків, яка дозволяла їм жити в гармонії з природою та силами, які не завжди підвладні нашому розумінню. Дух та краєвиди рідних Карпат, загадковість лісів, шум стрімких рік - все це живе в наших серцях, відображаючись у музиці.

Грицюк Ростислав - вокал

- **Гладенко Віталій - гітара**
- **Процишин Володимир - гітара**
- **Мельникович Марко – бас**
- **Косменко Віктор - ударні**

Дискографія:

Криця Духу (2010, demo)

Революция рядом! Революция здесь!

Пасмурный день. Мы на крыше какого-то из центральных домов. Вокруг ничего не происходит, т.к. вся жизнь внизу. Только порывы ветра, и шум каких-то никчёмных частиц, некогда выполнявших какую-то роль…

Во двор въезжает респектабельное авто, откуда возникает толстый дядя. Квартира в этом доме наверно стоила неслабых денег, но это не изменяет холод и пустоту в его глазах. Разве что шум, который он создал, а так, ничего не привлекает особого внимания к данному явлению.

Зато по улице перемещается герой нашего времени в стиле “punk 77”, или на то подобном.

Он как-то бесцельно попадает в сложившийся сюжет, но его нахождение там уже делает улицу интересней. Возможно, когда-нибудь его возьмут играть на басу в группу “Sex Pistols”. Пока что он акцентирует внимание на употреблении веществ, изменяющих его окружающую реальность, и ни о какой революции не задумывается…

Или вот, девушка, просто студентка. Её цель – окончить свой университет, а потом начинать жизнь. Логично! Сейчас её интересует модная одежда и поиск настоящей, как в фильмах, любви. Поэтому в субботу она обязательно пойдёт в какой-нибудь night-club, но наркотиков употреблять не будет, только алкоголь. Революция!? А что это?

А вот идёт человек из категории людей, называющих себя “металлистами”. Он серьёзен. На столько серьёзен, как будто метал давит на него многочисленным весом. Впрочем, у него мало времени. Серьёзное отношение к жизни воплощается в серьёзной работе и длительных гитарных соло. Он считает себя настоящим музыкантом, и, возможно, когда-нибудь даже выступит в каком-нибудь баре, арендованном для рок-концерта. И ему не до шуток, и уж не до революции…

А мы на крыше… Сегодня, как и вчера, на одной из центральных лестниц соберутся идейные хардкорщики. Многие из этих бравых парней уже давно отказались от вредных привычек. Теперь, оставив за straight edge себя, они задумались как бы изменить к лучшему мир. Очень не хватает правды и справедливости. Поэтому в их компании не окажется никого слабо идейных. Поэтому они будут с презрением относится к обычным людям. Поэтому они будут страдать, но никаких слёз, только ненависть к глупой и бессмысленной окружающей действительности. Поэтому они будут бороться, бороться различными способами. Возможно, вскоре они утроят какую-нибудь акцию, выпустят новый diy-zin или организуют закрытый концерт какой-нибудь идейной питерской группы. Они совершают революцию и никого не хотят слушать.

А мы вот на крыше. Наверно существует много аргументов, обосновывающих то, что ходить по крышам нельзя. Ну и что. Нас двое, и мы почему-то решили, что этот мир наш. Поэтому мы будем просто воплощать в жизнь свои желания, какими бы они не казались со стороны. Наверно существуют факторы, готовые нам в чём-то помешать, но мы их игнорируем, просто и весело. В одном и том же мире они живут в своих мирах, а у нас вот свой мир. Зачем бороться с чужими мирами!? И мы не совершаем революцию. Мы и есть революция. Мы просто живём, живём так, как хочется жить. А в одном из клубов наркоманского Петербурга некий Леха Никонов вещает свои стихи:

Делай что хочешь,
Не имей места…
Делай! Ради протеста!
Делай что хочешь,
Будь как есть!

Революция рядом…
Революция здесь!
Надо будет как-нибудь попасть на его концерт…

Шарапик

Слезы прогоняя сигаретой
Запивая горечь кофеем
Иль по той пойду дороге, иль по этой
Все равно останусь при своем
Мысли в голове неугомонной
Не дают покоя никогда
Хочешь показаться скромным
Остаешься чужаком всегда
Нет успокоенья или тлена
Нету тихой гавани нигде
Разрывая в клочья темень плена
Не находишь пристани нигде
Жестко разрывая в клочья душу
Наступая на мозоли каблуком
Все попытки прошлое разрушить
Обернутся белым потолком
Тупо растирая в кровь ладони
По осколкам неба босиком
Просыпаешься в пылу агоний
И молотишь в стену кулаком
Цепь событий разорвать не смея
Не умея и не смея врать
от бессмысленности бытия немея
упадешь на смятую кровать
И очнувшись от дурного зелья
Притупивши боль и наготу
Головой чугунною с похмелья
Снова будешь верить в красоту

Широко закрыв глаза,
Позабыв про все на свете
Взвесив “против” все и “за”
Стать счастливыми как дети
Кто мешает нам с тобой
Все для счастья мы имеем
Предначертано судьбой
Ведь забыть про все сумеем

Полететь за облака
Выше неба, солнца, ветра
Все потом, ну а пока
Впереди – лишь километры

Счастье, зыбкое как тень
Поймать за хвост как кошку
Жизнь прожить как один день
Обижаясь понарошку

Мимо зависти и лжи
Позабыв про много точек
Только как это, скажи
Сделать нам по одиночке…

ELFA

Inferno – один із найстаріших і найвпливовіших українських гуртів у жанрі gothic metal. Більшість джерел погоджуються, що колектив виник у 1994 році в Києві, хоча на стильовій мапі цієї сцени його називають «початком діяльності у 1998-му» – якраз у рік виходу на ТВ з першим кліпом. Власне, «жива легенда вітчизняної темної сцени» зародилася наприкінці 90-х і працювала до початку 2010-х. У цій статті ми досліджуємо створення та розвиток Inferno, склад гурту й особливості жанру, релізи, концерти, роль у готичному русі та атмосферу львівської сцени 90–х – 2000-х років.

Незважаючи на те, що музиканти Inferno пов'язують своє заснування із 1994 роком, видатну роль у становленні гурту відіграла подія 1998 року. Улітку 1994-го в Києві відбулася перша репетиція Inferno: до складу тоді входили вокалістка Настя (Anastasia Rudenko), гітарист Фріц (Serhii Luzhhin), басист Alex Punker та ударник Dennis. Через три місяці група дебютувала на сцені Університетського будинку культури (Київ) – разом з уже відомими тоді андеграундними командами Innercell, Mystery і Monkey's Work.

У перші два роки Inferno грав швидкий трэш-метал з жіночим гроулінгом. Цей період тривав до кінця 1995 року: 11 листопада 1995-го відбувся перший сольний концерт у київському клубі «Барви», а в грудні гурт грав спільні концерти з рок- та металколективами Sarcoma і Mad Sanity. Перша значна зміна наставала з появою нової вокалістки – наприкінці 1995 року гроулінг Насті замінила мелодійна, академічна подача моргани Marine Plague (Марина Ігнатенко). Зі зміною вокалу стиль Inferno почав еволюціонувати в бік мелодійного death/black металу. У листопаді 1996 року, після вступу клавішниці Аліни Казарян, звучання остаточно звернулося до gothic metal у традиціях гурту Cradle of Filth. Саме в цьому складі (з Mariną Plague вокалом і Аліною клавішами) у грудні 1996-го Inferno виграла приз глядацьких симпатій на рок-фестивалі «Power Perfect» і записала демо Agnus Dei зі знятим на головну пісню відео, яке наступного року тривалий час утримувалося у хіт-параді «Територія А».

1997 року відбулися чергові зміни: у травні Марину на сцені змінила Оксана Шкаровська (ex Sansara), з якою гурт записав сингл «Плач Сивилли». Але вже у 1998-му Inferno пережила «глобальне оновлення складу» – на вокал перейшла сама Аліна Казарян, на клавішах грала Анастасія Н.,

Фріц залишився на гітарі, а ударні й бас продовжували Andy Gone та Alex Punker відповідно. Саме в такому складі під керівництвом звукорежисера Валерія Папченка гурт записав EP «Царица Тьмы» (1998). Однак уже під час подальшого туру частину місця клавіш займала інша музикантка – Діана Ларіонова. У цьому варіанті (з Аліною Казарян і Діаною Ларіоновою) Inferno працювала до 2000 року і підготувала черговий альбом «Тёмные воды мёртвой реки», хоча альбому не судилося побачити світ у повному релізі.

Суттєвим поворотом став 2000-й рік: до гурту прийшла нова вокалістка, Анна Ашуба (Anneke), яка кардинально змінила звучання Inferno – від важкого готичного металу до більш експериментального, ближчого до gothic rock/nu-metal. Альбом 2000-го «Освинцовано», як писали критики, балансували між готик-роком і ню-металем. Того ж року група багато гастролювала – брала участь у фестивалях «Rock Vizok» (Черкаси, разом з Master, Te Deum, Conquest) та «Наш Рок» (Кривий Ріг). Наприкінці 2000-го Анна також залишила гурт.

Після довгого підбору виконавицю замінила Яна Ярема (Ivanna «Yana» Yarema). Уже в квітні 2002-го світ побачив збірник «Не ангелы», який поєднував альбом 2001 року та сингл 2002 року «Останься со мной». З цією вокалісткою Inferno виступав на великих фестивалях (зокрема «Монстри Року» 2002 з Master, Te Deum, Conquest). У 2003–2004 роках гурт відзначив понад сто концертів, випустив чотири міні альбоми та два повноформатні альбоми. 2004 року Inferno зіграли разом із такими зірками, як польська

Vader і російська «Майстер». Саме тоді (наприкінці 2004-го) вийшла «Енциклопедія українського року», де INFERNO уписали до розділу «Легенди». Як відзначали самі учасники, нині gothic-metal найбільше впливає на їхній музичний стиль, імідж та світогляд.

Однією з визначальних особливостей Inferno був постійний і сильний жіночий вокал. В різні роки цю роль виконували кілька вокалісток – кожна вносила свій почерк. Першою була Анастасія «Настя» Руденко (1994–95) з гроулінгом, далі – Марина «Plague» Ігнатенко (1995–97) з класичним (оперним) вокалом. Потім приходили Оксана Шкаровська (1997–98), Аліна Казарян (1998–99) і Анна Ашуба (2000). З 2000 по 2006 рік основною вокалісткою була Яна Ярема, яка своїм драматичним тембром створювала глибокі ліричні образи. Усі ці жінки не лише змінювали звучання групи, але і допомагали гурту пробити собі шлях серед безлічі нових колективів. Як згадували самі музиканти: «Гурт INFERNO свого успіху по більшій частині завдячує своїй першій вокалістці; завдяки їй INFERNO увійшли до числа кращих із великої маси груп, що з'явилися на початку 90-х».

Навіть на сучасних фазах діяльності Inferno жіночий голос зберігався в центрі уваги. У пізні роки це була фронтвумен Галина Йовенко, яку на графічних промо-грамках 2000-х підписували як «Yana» (хоча українське ім'я – Іванна). У складі гурту вона зображена на фото з клавішником і гітаристами: усі виконують сценічні готичні образи

. Контраст між пишною чорною сукнею вокалістки і світлими сорочками чоловіків підкреслював театральну складову їхнього шоу.

З перших записів Inferno демонстрували перехід від швидкого трешу до більш повільного мелодійного звучання. З часом можна відстежити еволюцію від трешу до мелодійного death/black і, нарешті, до чистого gothic metal. Нині стиль гурту INFERNO визначають як gothic metal з елементами думового звучання: важкі гітарні рифи поєднуються тут із мелодійними клавішними партіями, а потужна «качова» ритм-секція підкреслює драйв композицій. Типовим є також меланхолійний, емоційно забарвлений жіночий вокал – як писали оглядачі, «емоційно приголомшливий голос вокалістки переживає кожну ноту і слово, з текстами пісень, наповненими ліричним змістом з трохи сумними відтінками». Саме такий синтез тяжкості та мелодії, лірики та драйву забезпечував Inferno його «справжнє свято gothic-metal».

Поетично-ліричний зміст пісень INFERNO також відповідає готичним канонам: тематика поєднує мотиви кохання, смерті, містики та спокуси. Назви композицій («Агнус Деї», «Ад Зове», «Плач Сивилли», «Цариця Тьми», «Темні води мертвої ріки» тощо) підкреслюють захоплення європейськими ідеями «темної романтики» та релігійною символікою. Сам гурт визнавав, що в їхніх піснях звучить «ліричний зміст з відтінками суму», а готичний метал «має найбільше впливу на мелодику, імідж і світогляд музикантів».
Щодо іміджу, Inferno дотримувалося готичної естетики: у виступах музиканти з'являлися в помітних сценічних костюмах – чорні плащі, мереживні елементи, лаконічні прикраси у формі хрестів та анхів, що перегукувалися із загальною символікою метало-готики

. Наприклад, у рекламному фотоколажі 2000-х Яна виконувала вокальну партію у довгій чорній сукні, а решта складу – у білих сорочках з розстібнутими комірами – створювали монохромний контраст. Такий візуальний образ робив концерти Inferno театральними, однак не втрачаючи «важкості» – він лише підсилював містичну атмосферу пісень.
У перші роки гурт випускав демо і міні-альбоми. Демо-касета «Agnus Dei» (1994), записана під час фестивального піку 1996 року, містила заголовний трек із однойменним кліпом. Першим повноформатним альбомом став «Ад зовёт» (1995) – реліз у традиціях треш-металу з гроулінгом і важкими рифами. У подальшому з'являлися короткі видання: сингл «...Плач Сивиллы» (1997)

та EP «Царица тьмы» (1998).

Остання декада 90-х дала Inferno кілька знакових платівок. Повноформат «Тёмные воды мёртвой реки» (1999) показав перехід до епічнішого готичного звучання, а концертний альбом «Освинцовано» (2000) захопив жорсткішим індастріал натяком. Далі гурт записав «Не ангелы» (2001) – альбом у стилі gothic metal/nu-metal, що поєднав попередні матеріали і нові треки. 2002 року вийшов сингл «Останься со мной» з баладичною назвою. Після цього – перерва. Кульмінацією готичного періоду став альбом «… Воскресни…» (2005) – симфонічний, мелодійний диск, де Inferno зміцнили своє готичне звучання. (Нагадаємо, що всі ці релізи вітчизняні та зарубіжні архіви фіксують у розділі офіційної дискографії гурту.)

Таким чином, до 2010 року Inferno випустив близько двох десятків студійних та концертних записів. Всі ранні міні-альбоми, за їхніми словами, гурт публічно викладав у відкритий доступ (на офіційному сайті), однак саме перші повноформатні платівки і відео забезпечили групі широкий розголос. Дискографію Inferno сайт Encyclopaedia Metallum перераховує так: Agnus Dei (Demo 1994), Ад зовёт (1995), ...Плач Сивиллы (Single 1997), Царица тьмы (EP 1998), Тёмные воды мёртвой реки (1999), Освинцовано (Live 2000), Не ангелы (2001), Останься со мной (Single 2002) та ...Воскресни... (2005). Ця лінійка показує поступовий перехід від «демонічного» трешу до ліричномістичної готики.

З-поміж українських гуртів Inferno вирізнявся високою концертною активністю. До 2003 року в активі колективу було понад 100 живих виступів. Виступи проходили як у клубах, так і на великих фестивалях. Серед головних подій – участь у київському фестивалі «Діти ночі: Чорна Рада» (аналог

українського WGT) та національний «Монстри Року». На цих майданчиках Inferno представляли вітчизняну готичну сцену перед аудиторією з усього СНД.

Інферно також регулярно підтримували великі європейські гості в Україні. Наприклад, у квітні 2004-го гурт виступав у супроводі польських мелодик-дет-металістів Vader. Торішнє велике досягнення – спільний концерт із австрійським гуртом Pungent Stench. Кияни неодноразово ділили сцену з відомими зарубіжними колегами: згадуються спільні шоу з Umbra Et Imago (Німеччина), Sirenia (Норвегія), Diary Of Dreams (Німеччина), Gothika (Японія) та іншими міжнародними виконавцями. Крім того, в Україні Inferno грав разом із локальними рок-легендами (Master, Епідемія, Otto Dix), а в 2004 році брав участь у фестивалі «Наш Рок» у Кривому Розі.

Завдяки активній концертній діяльності Inferno здобув популярність не тільки серед готик-публіки, а й в ширших колах вітчизняного металу. Як писали оглядачі, присутність Inferno робила будь-який фестиваль «темної сцени» більш статусним. У самій «Енциклопедії українського року» наголошено, що колектив представляв Україну на наймасштабніших заходах goth/industrial («Діти ночі», «Монстри Року»), будучи тим самим одним із облич української сцени Gothic/Dark Metal. Словом, навіть якщо Inferno базувався у Києві, його виступи активно перетиналися з львівською і загальнонаціональною підземкою: разом із ними гастролювали групи «Conquest» (Дніпро), Te Deum (Одеса) та інші. У репертуарі гурту були й україномовні треки, зокрема сингл «Стою!» (2000) – перший кліп на рідній мові в їхній творчості.

Інферно не вважався «парадним» комерційним проектом – навпаки, їхній шлях був тісно пов'язаний з андеграундом. Учасники гурту були музикантами з різних напрямків: так, барабанщик Andy Gone раніше грав у проєктах «Irritator» і «Death Warrant», басист Alex Punker – у «Audi Sile» та «Natural Spirit». Сам Фріц має досвід із блек-метал проєктом Seven Seals та арт-роком «Летаргия». Тобто Inferno постійно перетиналися у творчості зі представниками суміжних сцен.

Під час виступів INFERNO нерідко з'являлися на одній сцені зі своїми колегами з українського металу. Так, у концертах гурту брали участь такі зірки національного «вторґвалту», як ViterZID, Commandments, Nazareth, Te Deum, Conquest, «Омела» тощо. Улітку 2002-го Inferno грали разом з «Master», Te Deum і Conquest на фестивалі «Монстри Року» в Черкасах. Жорсткіший склад попереднього стилю пов'язував їх із power-металістами Epidemia чи Mavrin, з якими вони також перетиналися на спільних концертах. Загалом, Inferno були «мостом» між різними піджанрами металу України: промотували готичну тематику серед слухачів трешу та думу, а також підтримували зв'язки з індустріальними гуртами, такими як Ferrum або Ауді Сіле (де грала колишня учасниця Inferno).

Внесок Inferno в українську готичну сцену важко переоцінити. Їхній перший кліп вийшов на нац ТВ ще 1998 року, відкривши двері для інших колективів dark-сцени. Крім того, Inferno фактично створили перший український gothic/doom-метал із яскравим жіночим вокалом, що стало новим трендом.

Ти віриш в диво?

Ти віриш в диво? В те, що колись у ночі відкриєш вікно і побачиш сонце? Я вірю, бо воно мені потрібне. Кожен промінь, кожна краплинка світла. Я живу ним, тому мені зараз погано. Надворі темно і не видно зірок, мені недобре. Я слухаю музику і грію ноги під ковдрою. Забуваю все, що я сьогодні накоїла, не думаю про те, що я ще зроблю завтра. Бо це не має значення. Минуле та майбутнє сплітаються, розливаються по кімнаті накриваючи мене з головою. Я не можу знайти себе. Немов у прірві, де лише повітря та вода. А потім сюди проривається музика. Мене хтось гукає, моя душа не хоче повертатися і я балансую десь у часі, між реальністю та вигадками. Теперішнього не існує, є тільки вчора та завтра, а що таке сьогодні я не знаю. Життя – як поїзд у якому ми рухаємося задки, бачимо лише те, що вже проїхали. Не живемо, а лиш згадуємо. Це лякає, тому останнім часом я тільки про це і думаю.

Чи щось намалювати? Щоб відокремитись від слів, сказати щось не використовуючи алфавіт. Та хіба я можу? Треба бути сміливішою, а я ж мабуть боягузка. Обіймаю м'яку іграшку, та ховаюся під ковдрою. Бо тут високо, страшно та дуже самотньо. Ніщо не зігріє, не розрадить.

Відкриваю очі, бо чую чийсь регіт. Чому я не купила собі цигарок? Хочу дихати!.. цим гидким димом. То – щоб заважати своїм думкам.

Я засинаю і знову відправляюся у подорож до тебе, чи дійду я колись? Мабуть ні, бо мені вже майже вісімнадцять. Я змінююся, а ти залишаєшся таким же як і був. Скоро я тебе просто забуду. Забуду свої мрії, бо все гірше та гірше відчуваю життя. Я не вмію жити і не вмію чекати, а до тебе ж ще так далеко! Зроби ж і ти хоч один крок! Зроби, це легко, ти лишень спробуй. Без тебе не цікаво слухати музику та гуляти на даху, без тебе сумно мріяти та зовсім не можливо літати. Більше нічого не треба, тільки знайти тебе. Нічого, зараз відпочину та вирушу далі…

… Вони прийшли привітати мене зі святом, та я вже сплю. Вони подарували квітку, а мені вона нагадує чимось голову, заспиртовану та заховану у рожеву коробку. Вони принесли цукерки і я йду на кухню готувати чай. А я ж хочу заховати цукерки подалі у шафу! Ні, вони смачні, але зараз я хочу курити! І ця квітка… вона прекрасна! Та вона мене лякає і я хочу закинути її подалі від очей. І знову мені потрібно сміятися, коли так хочеться плакати і битися головою у стіну. Я кличу на допомогу, чи ви не чуєте?! То вимийте вуха! Викиньте усе лайно з голови і спробуйте збагнути це. Ні, я вас дуже люблю, але зараз ви мені не потрібні, бо ви мене ніколи не зрозумієте. Якщо я сиджу сумна та дивлюся у вікно, не обов'язково мене втішати, відволікати. Бо мені ж весело, мене просто зачарувала та краса, що онде за склом. Якщо я сміюся та жартую, ви подивіться у мої очі – я ж плачу! Послухайте лишень – я благаю про допомогу! Просто підійдіть ближче, обійміть, візьміть за руку. Щоб я відчула ваше тепло та все згадала. І повернулася… Дивися – сонце! Як красиво!..

А квітка стогне. Вона просить, щоб я витягла її з тієї в'язниці та дозволила померти вільною. Чи то не найбільше щастя – померти тоді коли хочу, коли вже не можу жити. Та це не можливо і тому я ще жива. Ось і все, а тепер нахилися до мене, я щось скажу…

Lara

марихуана и поэт

вы обязательно будете взяты с поличным
полицейский художник опишет ваш портрет
вас разделят, и вы понесете наказание порознь
сначала ради восстановления социальной справедливости
затем ради воздаяния
это будет публично и от имени государства
это будет в специальном порядке
это будет с сохранением прав человека
это будет регламентировано
это будет альтернативно
вас не будут казнить
вас не будут принудительно перемещать
вас не будут телесно наказывать
вас могут исправить и наказать свободой
вас могут исправить и наказать трудом
вас могут исправить и наказать больницей
вас избавят от апатической депрессии
вас избавят от аутизма
вас избавят от наплыва мыслей
о вас позаботятся

Кузя

****

улицы стали узкими
как секонд-хенд в распродажу
ненависть между русскими
выставлена на продажу
кому-то в горле колючий ком
твоя родина грязный микрорайон
душа твоя это подъезд
в котором гадят торчки
любовь- две накрашенных бляди
которым пора в отставку
тинейджер, ты не смотри
рубись в игровую приставку
в тесной коморке клуба
а когда подрастешь
втреснешь себе полтора куба...

****

это дерево пахнет рыбой
и стальные крючки на нем
растут словно листья
обнажающим ветром
колышась…
мир играет волнами
мы в нем всего лишь приманка.

Кузя

украденная душа

ты проник в мою жизнь
не ворвался, а как-то прокрался...
все узнал, все потрогал...
и так же внезапно исчез.
до сих пор ощущаю мифичные
цепкие пальцы
на осколках души
той, куда ты так хитро пролез...
я умею быть злой
и наверно могу защищаться
и умею выкидывать то, что не нужно
на раз
но сейчас я хочу быть с тобой
и к тебе прикасаться
расплавляться в огне
твоих карих внимательных глаз...
я умею насмешливой быть
и чуть-чуть равнодушной
я умею послать, рассмеяться
и резко уйти...
но теперь не забыть,
все запуталось, словно катушка
мне уже не найти
одну главную тонкую нить...
все уходит и время
поможет расставить по полкам
все что ты разбросал
когда рылся нахально во всем
что мне дорого так
ты не думая выбросил скомкав
не оставив мне шанса
побыть хоть немного вдвоем...

Саша Gatito

сегодня закончилось...

меня убил этот день,
разбросавший осколки мечты
будто ветры подули потоком
холодным в лицо
в мире прерваных снов я на землю
смотрю с высоты
там, где наши пути, разбегаясь
сомкнулись в кольцо...
мир прекрасен и чист, он надежен и
вечен, хотя
иногда не хватает чего-то и нечем
дышать
словно пальцы чужие на горле
лишь кашель и свист
я могу подарить на прощанье тебе
уходя...
в моей памяти есть только
несколько скомканных дней
еще взгляд твой и голос. и все... так
о чем же жалеть?
я катаюсь по городу вечер и сотни
огней
помогают из мыслей тебя по чуть-
чуть выгонять...

девочка

взрослая девочка настолько глупа
что скопировала фотки с твоей
страницы
потом смотрела... и плакала
мечтая повеситься/застрелиться
девочка впрочем довольно мила
и глупеет только когда тебя видит
ей есть что делать, но все дела
она давно уже ненавидит
у нее есть друзья она учится где-то
недолго осталось - совсем фигня...
она любит тусы, сидит в инете
ой епт... она это или я???...)))

Саша Gatito

Crimson Sky – український гурт у стилі готичного дум-металу, заснований 1998 року у Рівному. З перших кроків музикантів захоплювали важке та меланхолійне звучання з елементами готики. За інформацією Encyclopaedia Metallum, група утвердилась у цьому стилі одразу після створення, проте через численні зміни складу і творчі розбіжності розвивалась повільно. Засновник і вокаліст Богдан Торчило з початку брав курс саме на суміш готичного та дум-металу. У травні 2010 року гурт оновив склад та відновив діяльність. Crimson Sky започаткував Богдан Торчило разом з другом Назаром Мазурком у липні 1998 року у Рівному. З самого початку музиканти намагались поєднувати «меланхолійне і важке» звучання в межах gothic doom metal. Проте перші роки діяльності були вкрай непродуктивними: колектив часто змінював склад і через розбіжності не вдавалося видати альбом. За доступними даними, період до 2005 року позначений лише кількома концертами та демонстраційними записами, адже «прогрес групи був уповільнений через різні зміни складу і музичні розбіжності».

• Липень 1998 – заснування гурту у Рівному (лідер – Богдан Торчило).

• 2000 – перші публічні виступи та концертна активність.

• 2003 – активний творчий період: створення матеріалу для майбутнього альбому, але через внутрішні суперечки платівка не була записана.

• Осінь 2005 – останній виступ «старого» складу.

• Січень 2006 – останні репетиції, після чого Богдан Торчило вирішує шукати новий склад.

• 2006–2009 – Богдан Торчило співпрацював з іншими проєктами (зокрема гурт «Тиранія»).

Crimson Sky вирізняється поєднанням класичного думового грифу з готичною естетикою. вучання гурту характеризується «сумішшю death/doom і gothic metal, з переважно масивними, важкими рифами, а також витонченим використанням клавішних і скрипки»doom-metal.com. При цьому у композиціях простежується «beauty and the beast» – поєднання «жорсткого» чоловічого гроулінгу і чистого жіночого вокалуdoom-metal.com. Такий вокальний дует

(харизматичний гроул Торчило і чистий жіночий голос) створює різкі контрасти, властиві жанру Gothic Metal.

Насичене меланхолійне звучання підкреслює використання клавіш і скрипки. Як пише Sonic Cathedral, «нічого не додає готичному дум-звучанню більше темної психологічної напруженості, ніж скрипка», і у Crimson Sky скрипалька Людмила Савчук надає композиціям атмосферності. Водночас у основі музики завжди залишаються «мелодичні контрасти, епічні наративи, драматичні діалоги» (інколи з фолковими мотивами чи навіть елементами джазу), що робить звучання збалансованим: грубість і тяжкість укладається з мелодикою та оркестровими фрагментами.

Тексти Crimson Sky вирізняються філософською насиченістю і романтизмом, основними темами гурту є «природа, смуток, існування». У ліричних образах присутні міфологічні та романтичні метафори, а також відлуння трансцендентальної філософії. За словами рецензента, «гурт стверджує, що їхні тексти вдосталь наповнені метафорами і символами, зокрема міфологічними та романтичними образами, а також сюрреалістичною агресивністю і трансцендентальною філософією». Тексти виконуються переважно англійською мовою, але часом можна почути і україномовні фрагменти (а також навіть французькі чи латинські вставки). Філософічний настрій виявляється у роздумах про буття і самотність, як у рядках «У тиші, в темряві навіки в кайданах… Всесвіт не чує наших молитв, бо небо всіяне попелом зірок», що віддзеркалює характерні мотиви жанру.

Склад Crimson Sky змінювався з часом, але ключовими особами залишаються засновник Богдан Торчило (вокал) та клавішник Анатолій Кирилюк, які активні з початку існування гурту. В оновленому складі групи також увійшли гітаристи Сергій Медвід і Олексій Омельчук та скрипалька Людмила Савчук. На посту бас-гітариста станом на 2010 рік працювали Іван Федоров (екс-«Blood Expectoration»), а жіночі партії виконувала Ольга Гузий, також гастролював ударник Роман Леонов (раніше «Amily»).

Основні учасники

- Богдан Торчило – вокал, засновник
- Анатолій Кирилюк – клавішні.
- Сергій Медвід – гітара.
- Олексій Омельчук – гітара.
- Людмила Савчук – скрипка.

Наведені дані підтверджені відкритими джерелами. Учасники відомі своєю участю у суміжних проєктах (зокрема Торчило – «Тиранія», медвід та Омельчук – «Blood Expectoration»).

Crimson Sky на данний час займаються записом на студії MЭRVA, коллектив підготував матеріал для студійних релізів і зарекомендував себе на українській сцені готичного дум-металу.

Crimson Sky – це гурт з довгою історією, котрий від початку сформував свій образ «меланхолійного думу» і філософсько-романтичної лірики. Незважаючи на періоди затишшя, команда торчило та її послідовники відновили активність у 2010 році. Їхні тексти і музика відповідають уподобанням слухачів готичного металу: тут поєднуються тяжка гітара, атмосферні клавіші та скрипка, а також контрасти між «жорсткими» й чистими вокальними партіями.

Dark Winter — український гурт, що грає в жанрі готичного металу, засновано 1998 року, походить з України (Київ). Тексти пісень колективу, як зазначено в джерелі, мають містичну, окультну та філософську спрямованість. До складу Dark Winter входили: Алекс (бас-гітара), Річ (барабани), Майкл (гітара), Андрій Лютий (клавішні) та Андрій Святогор (вокал). Гурт утворився наприкінці 90-х – у часи, коли вітчизняна рок- та метал-сцена переживала активний розвиток після здобуття незалежності. Незважаючи на загальну популярність трансфору і альтернативних стилів, Dark Winter вибрали вузькопрофільний готичний напрям, поєднуючи «важке» звучання з атмосферними клавішними. У інтерв'ю та оглядах гурту немає, але технічні дані підтверджують їхній стиль і філософію: «Genre: Gothic Metal», «Themes: Mysticism, Occultism, Philosophy».

Dark Winter виконують готичний метал з характерними для стилю мелодійними гітарними партіями, масивним ритмом і клавішними ефектами, які створюють похмуре, атмосферне звучання. Лірика гурту побудована навколо тем темряви, містики й моральних роздумів. Так, у назвах пісень з дебютного альбому фігурують мотиви жахів та містичного сну: наприклад, «Symptom of Horror's Day» («Симптом Дня Жахів»), «The Vision in My Dream» («Око бачення в моєму сні»), «Dark Winter» («Темна Зима») і «Endless Symphony» («Нескінченна Симфонія»). Ці назви натякають на філософську й психологічну тематику, властиву готик-металу: внутрішні переживання, таємничі видіння, боротьбу зі страхами та містичний символізм. Наприклад, трек «Blindman» може розкривати тему духовної сліпоти людини, а «Mosquitoes Attack» («Напад Комарів») має метафоричний характер, що, ймовірно, відображає неприємні, назойливі перешкоди в житті. Загалом ліричні настрої Dark Winter відповідають зазначеним тематикам містицизму та окультизму.

Dark Winter випустили кілька записів, більшість із яких видані за концепцією DIY. Основні релізи гурту:

- **«At Eve Of Dark Winter» (альбом, 2004) – дебютний повноформатний альбом групи, випущений власними силами (self-produced). Платівка включає 9 композицій: «Sore Mind», «The Vision in My Dream», «Blindman», «Symptom of Horror's Day», «Mosquitoes Attack», «The Time», «Dark Winter», «Endless Symphony», «Epilogue». Цей альбом показав повноцінне звучання гурту з поєднанням гітар і клавіш, а також специфічною атмосферою. Назви пісень («Sore Mind», «Symptom of Horror's Day», «Dark Winter» тощо) підтверджують темну, філософську спрямованість ліричних образів.**
- **«Live In Crimea» (концертний альбом, 2005) – реліз із записом живого виступу Dark Winter у Кримуs. Трек-лист альбому складається з чотирьох композицій: «Mystery» («Таємниця»), «Voice» («Голос»), «Oriental Hard» («Східна Міць») та «Dark Winter». Ці назви вказують на те, що в концертній програмі гурту поряд із основною тематикою були й інші експерименти в стилістичному спектрі (наприклад, «Oriental Hard» натякає на східний колорит). Реліз видано незалежно – гурт самостійно забезпечив запис і випуск цього концерту.**

• «Dark Winter on Gbob» (концертний альбом, 2007) – ще один альбом із живим записом, отриманий під час участі гурту в конкурсі Global Battle Of The Bands (GBOB). У цей диск увійшли три треки: «Following the Rising Sun» («За сходом сонця»), «Magic Dream or Sip of Wine» («Чарівний сон або ковток вина») і «You Should Believe» («Ти повинен повірити»). Реліз також самовиданий. Участь у GBOB (міжнародному музичному конкурсі для молодих гуртів) свідчить про те, що Dark Winter активно шукали шляхи просування своєї музики і брали участь у великих музичних подіях українського та світового рівня.

Крім цих основних записів, можливо існували демо-версії або одноразові сингли, але підтверджених даних про них знайти не вдалося. Відзначимо, що всі офіційні записи гурту датовано періодом до 2007 року – після цього явних релізів Dark Winter не випускали. Своєрідним підсумком періоду активності стали вищенаведені альбоми, що відображають еволюцію музики колективу.

Хоча конкретних згадок про виступи Dark Winter у відкритих джерелах небагато, релізи «Live In Crimea» та «Dark Winter on Gbob» вказують на активну концертну діяльність у першій половині 2000-х. Виступ у Криму (ймовірно, на одному з музичних заходів півострова) дозволив гурту зафіксувати частину репертуару для диску 2005 року. Участь у конкурсі GBOB (що загалом є масштабним європейським музичним батлом для молодих гуртів) свідчить про те, що Dark Winter прагнули виходити за межі локальних клубів і проявити себе на міжнародній арені.

Зауважимо також, що назва одного з концертних альбомів («Dark Winter on Gbob») прямо натякає на виступ у рамках GBOB. Хоч подробиці конкретних концертів не збереглися, можна припустити, що гурт виступав у столичних та регіональних клубах, тематичних вечірках чи фестивалях. З огляду на те, що сценічних релізів більше не було після 2007 року, можна зробити висновок, що після першої активної хвилі (1998–2007) Dark Winter перестав проводити масштабні гастролі.

Публічних критичних оглядів альбомів Dark Winter знайти не вдалося. Ключові джерела інформації про гурт – це метал-архіви та форуми, де користувачі обговорювали тематику та музику колективу. Зокрема, на українському метал-форумі згадують дебютний альбом та відзначають тяжіння гурту до «тягучого готик-дум-року», однак масових оглядів в інтернет-виданнях до 2010 року не опубліковано. Це свідчить, що Dark Winter залишався доволі нішевим проектом – відомим насамперед шанувальникам локальної сцени готичного металу.

Самі назви альбомів і композицій („At Eve Of Dark Winter“, „Live In Crimea“, „Dark Winter on GBOB“) передають атмосферність й амбіційність проекту, але з огляду на обмежені ресурси – гурт не був прикріплений до великого лейбла і випускав музикою незалежно. Самопродакшн та неформальне просування (через інтернет і живі виступи) не дозволили Dark Winter стати масово впізнаваними в масштабах усієї України. Тим не менше колектив створив кілька виразних релізів, які збереглися у пам’яті фанатів жанру.

Dark Winter можна охарактеризувати як представника вітчизняної готичної метал-сцени кінець 90-х – початку 2000-х. Гурт поєднав традиції європейського готичного металу (атмосферність, меланхолійні мелодії, містичну лірику) з українським рок-контекстом. Основні досягнення – це самостійний випуск дебютного альбому та кількох концертних записів, які демонстрували технічну майстерність музикантів і послідовність їх музичних ідей.

Сейшен

Все почалося з того, що повітря в залі здавалося густішим за темряву. Наче ним можна було мазати стіни. Запахи змішувалися: пил старих портьєр, металевий відтінок сцени, дим, що зависав під стелею, наче тіні когось, хто давно тут жив. Світло ковзало по дрібних частинках у повітрі, і кожен відблиск гойдався, як лампада в покинутому храмі.

Коли музика ринула в зал, усе скрутилося всередині, як від холодного вітру, що проривається крізь тріснуті вікна. Гітара нила, наче старі труби в підвалі, барабани вдаряли в груди так, ніби хтось стукав ізсередини, намагаючись вирватися. Весь зал рухався хвилями, темними й важкими, і я разом з ним, втягнутий у цей спільний ритм, що затирав будь-які особисті думки.

Поряд відчувалася присутність ще однієї тіні. Тепло, яке пробивалося крізь холодзалу. Ледь помітний аромат, щось між дешевою помадою та нічним повітрям, що пахне листям і невиспаними містами. Дотик плеча, випадковий, але з таким струмом, ніби хтось торкнувся оголеної шкіри свічкою.

Усе далі розгорталося без поспіху, але невідворотно. Напівтемний коридор, де лампи мигали так повільно, що кожен спалах здавався окремим подихом будівлі. Стіни в плямах старої фарби, що нагадували силуети птахів.

Подвійний стукіт музики крізь бетон. І між цим усім — двоє тихих тіл, що вибирають шлях кудись, де звук глушиться, але дихання стає голоснішим.

Будинок Залізничників завжди був наче кишенею іншої реальності. Тріщина в дзеркалі виглядала як тонка блискавка, застигла між двома світами. Лампочка тремтіла, забиваючи слабке світло в кути, які все одно не хотіли відкриватися. Холод плитки пробивався в коліна, запах води й старого металу бринів у повітрі.

Тілесність там була не про спокусу, а про втечу. Швидка, майже неминуча. Дотик пальців до шиї — і здається, ніби хтось відкрив вікно в грудях. Спина реагує першою, вигинається назустріч. Дихання стає коротким, наче однакові кадри кіно, що миготять так швидко, що межі між ними зникають. Тепло крізь одяг, рухи, які більше інстинкт, ніж дія. Терпкий запах шкіри змішується з вібрацією підлоги, яка передає удари баса, що долітають із залу. Усе швидко, але не брудно; хаотично, але наче вписано в структуру цих старих стін.

Після цього тіло відчуває простір інакше. Повітря здається легшим, навіть якщо воно таке ж задимлене. Світло — теплішим, хоч лампа так само б'ється, ніби зараз згасне. Крок назад у коридор — і коридор виглядає як тунель, з якого виходиш іншим.

Повернення до залу нагадувало занурення в темний океан. Люди рухались, ніби хвилі. Сцена спалахувала світлом, що різало очі після напівтемного закутка. Але всередині вже звучав інший ритм, не той, що з колонок. Тиша між ударами серця була глибшою, ніж паузи між треками. І здавалось, що зараз навіть у хмарі диму можна побачити кожну окрему частинку, кожну тінь, що проходить повз, кожну ледь помітну зміну у повітрі.

Сейшен тривав, але для мене він уже став обрядом. Нічним, темним, трохи тривожним, але таким, що лишає на шкірі відбиток. І поки гітара різала останні ноти, я відчував, що ця ніч увійде в пам'ять не подією, а настроєм. Як запах осені, як холод між ребрами, як тремтіння пальців, коли торкаєшся чогось забороненого й правильного одночасно.

Данило Плахов

Гурт Mournful Gust із Кривого Рогу (Дніпропетровщина) веде свою історію з 1999 року. Проєкт заснували гітаристи Олександр Глвний (раніше — Vae Solis) та Євген Вечер (Temple of Oblivion) разом із барабанщиком В'ячеславом Капустою. Вже на початку діяльності музиканти оголосили про свій стиль як «симфонічний готичний дум/дез» – поєднання класичного дум-звучання із елементами симфонії й нетипових для металу інструментів (скрипки, флейти, жіночого вокалу). Перший склад було сформовано у 1999–2000 роках, і саме тоді створено дебютний матеріал для альбому She's My Grief. Після запису основної частини цього альбому активність групи на деякий час призупинилася. Нова хвиля творчості розпочалася на початку 2000-х із оновленим складом: у 2006 році Mournful Gust випустили демоверсію The Frankness Eve, а в 2008-му — повний однойменний альбом. У 2010 році колектив відзначив десятиліття першої платівки випуском двохдискового комплекту She's My Grief…Decade (компіляція реміксів і демо-версій).

Лідерами Mournful Gust були вокаліст Владислав Шахін і гітаристи Олександр Глвний та Євген Вечер. На дебютному альбомі She's My Grief (репетиції 2000-го року) їх підтримували басист Андрій Комісаренко, клавішник Артем Лигун і ударник В'ячеслав Капуста. Важливо, що всі тексти написав Шахін, а музика першої платівки переважно належала Глвному. За участі гурту на студійному записі також працювали запрошені музиканти: сопрано Оксана Кривенко, вокалістка Анна Добриднєва, скрипаль Андрій Чистосердов і флейтист Олександр Уланов, які додали альбомові барвистих симфонічних й етнічних елементів (скрипка, флейта, жіночий вокал).

У середині 2000-х склад Mournful Gust оновився. До Шахіна і Вечера долучилися нові учасники: гітарист Рояс Гаман, басист Шахо Малйованій і клавішник Станіслав Міщенко; при цьому незмінним лишився барабанщик Капуста. Так сформувався «класичний» склад, який записав альбом The Frankness Eve (2008). Усі вони були творцями звучання та образу гурту до 2010 року. Вокаліст Владислав Шахін вирізнявся глибоким мелодійним тембром та авторським написанням лірики. Вирішальну роль у звучанні відігравали гітаристи Глвний і Вечер: перший складав музику дебютного альбому, другий

– нового матеріалу і аранжував його. До того ж на Frankness Eve музику писав також Вечер (інколи у співавторстві з іншими музикантами).

Основні учасники: Владислав Шахін (соліст, лірика), Олександр Глвний (лід-гітара, композитор початкових матеріалів), Євген Вечер (гітара, аранжування), В'ячеслав Капуста (ударні), Рояс Гаман (гітара з 2004 р.), Шахо Малйованій (бас з 2004 р.), Станіслав Міщенко (клавішні з 2004 р.). До студійних записів також долучалися флейтист Олександр Уланов та скрипаль Андрій Чистосердов, а на концертах нерідко звучала класична жіноча партія (виконувана Оксаною Кривенко чи Ганною Добридневою). Усі ці музиканти формували оригінальну креативну палітру гурту, де поєднувалися дум-металеві основи з готичною атмосферою і симфонічними вкрапленнями.

Дискографія

Mournful Gust випустили відносно небагато релізів, але всі вони відповідають заявленому стилю. Згідно з даними Encyclopaedia Metallum, їхня дискографія включає: альбом She's My Grief (повнометражний, записаний 2000 року, офіційно випущений 15 серпня 2005 р. лейблом Metal Agen), демо The Frankness Eve (2006) і альбом The Frankness Eve (студійний повноформат, випущений 18 квітня 2008), а також компіляцію She's My Grief…Decade (2010) – 2CD із реміксами, концертними та демо-версіями пісень першого альбому.

- **She's My Grief (Full-length, запис 2000, Metal Agen 2005)– дебютна платівка у стилі готичного дум/дез-металу з елементами симфонії та фолку.**
- **The Frankness Eve – спочатку демоверсія (2006), потім студійний альбом (2008, лейбл Sigma Decay). Музика на Frankness Eve відзначається більшою мелодійністю і варіативністю, ніж на дебюті, з виразним включенням клавішних та акустичних партій.**
- **She's My Grief…Decade (2010, BadMoodMan Music) – збірка матеріалів за останнє десятиліття: перелицювання пісень She's My Grief та набори демо- та концертних версій.**

Усі релізи Mournful Gust відзначаються типовим для дум/готик-металу звучанням: повільні тяжкі гітарні рифи, атмосферні клавішні вставки, меланхолійні мелодії і драматичний спів. На програмах гурт зберігав стилістичну єдність: кожна платівка звучить як «класичний» готичний дум із мелодраматичним ухилом. Лірика Mournful Gust переконливо віддзеркалює готично-меланхолійну тематику. Усі тексти пише фронтмен Владислав Шахін. Вони сповнені образів драматичного кохання, смерті, втрати і нескінченного смутку. У словах присутні мотиви прощання та неминучої долі ("…And we shall die together"), туги за втраченим раєм ("Пусти мене у твій рай"), порівняння коханої з чарівною, але недосяжною птицею ("…wingless bird", As A Wingless Bird). Зустрічаються метафори «кривавої» сутінкової природи, знеособлені порівняння («she's my grief» – «вона моя печаль») та больові образи ("razors cutting deep inside"). Ліричні герої Mournful Gust страждають від зради, заздрості і духовної самотності,

але водночас прагнуть вічного єднання з втраченим коханням. Такий задум притаманний багатьом doom/gothic-колективам: критики відзначали типовий «меланхолічно-готичний» характер пісень гурту.

Наприклад, у дебютному альбомі серія балад («Path Of My Tears», «I Saw Her Sad Eyes» тощо) пронизані тугою за колишньою пристрастю та очікуванням помсти долі. У рецензії на She's My Grief звернули увагу на глибину вокального виконання Шахіна і загальний «меланхолічно-готичний» лад композицій. Попри схожість із численними європейськими doom гуртами, тексти Mournful Gust вирізняє концентрований емоційний заряд: співак звертається до уявного коханого, перемальовуючи картину «картин розлуки» з надзвичайною тривожністю.

Mournful Gust стали одним з перших українських гуртів у жанрі, що поєднує дум та готичний метал. Основою звучання є важкі, повільні гітарні рифи класичного doom/death, але вони тонко балансовані з мелодичними клавішними партіями і акустикою. Інструментальна текстура багатша, ніж у «чистих» дум-гуртів: на фоні гітар часто чути елегійно-прозорі мелодії клавіш або акустичної гітари, а в деяких композиціях — синтезаторні хорої чи сумні народні інтерлюдії. Як відзначали оглядачі, у піснях чергуються «делікатні, вишукані мелодії» зі «звичайними меланхолічними готичними» мотивами. Навіть у важких моментах звучання зберігає емоційну виразність, часто відходячи від суто дезового звучання в бік атмосферності.

На She's My Grief оркестровий аспект підкреслювали оркестрові інструменти – скрипка та флейта – а також сопрано від Кривенко, що додавало пафосу.

У The Frankness Eve смуга симфонічності трохи згладжується: там клавішні партії Станіслава Міщенка доповнюють передусім мелодією, а гострі краї фольклору змиті в загальну готичну палітру. Проте присутність жіночого голосу, струнних і духових (на концертах та деяких студійних записах) залишилася візитівкою гурту. Хоча загальне звучання є типовим для європейських дум/готик-банд, критики відзначали високу якість виконання: «класна» техніка гітаристів та сильний вивірений саунд навіть у сфері низьких частот. Водночас через ностальгічні впливи музика Mournful Gust часто звучить як «традиційний» European Goth/Doom, що деяким рецензентам було звично від початку 90-х.

Mournful Gust активно виступали на українській клубній сцені та брали участь у тематичних фестивалях. Зокрема, гурт неодноразово запрошували на міжнародні республіканські фестивалі дум-металу. Наприклад, на фестивалі Shadow Doom Fest (Росія) колектив описували як «найстаріших українських дум-металістів, історія яких ведеться з 1999 року». Анонс виступу підкреслював характерні риси їхнього звуку: «важкість гітарних партій, різноманіття вокалу та мелодійних клавішних вставок». Виступи Mournful Gust вирізнялися емоційною подачею фронтмена — до яскравого харизматичного вокалу Шахіна приписували «найсильніший вокал української дум-сцени». На концертах гурт зазвичай презентував матеріал зі своїх альбомів, виконуючи як важчі композиції, так і ліричні

балади, створюючи атмосферу «трагічно-епічного спектаклю» live. В Україні Mournful Gust грали у метал-клубах Дніпра, Києва та інших міст, часто як хедлайнери.

У статусі одного з «найстаріших» українських дум-метал гуртів Mournful Gust здобули визнання серед прихильників жанру. Фестивальні організатори стверджували, що їхній концерт «не залишить байдужим жодного цінителя якісної живої музики». У фан-спільнотах гурт цінували за відданість класичному звучанню та сценічну атмосферу. З іншого боку, критики зауважували про низку недоліків. Рецензент Ed (2010) визнав вокал Шахіна «видатним компонентом» записів, але вважав, що в музиці бракує оригінальності. За його словами, більшість пісень She's My Grief будуються за типовими «готичними» канонами – «важкі рифи чергуються з делікатними мелодіями і звичайними меланхолічними готичними штампами», тож матеріал виглядає передбачуваним. Разом із тим, критик виділяв кілька сильних треків: зокрема, «Path Of My Tears» і «I Saw Her Sad Eyes», де саме поєднання душевного співу і мелодизму справляє враження. Отже, у рок-спільноті Mournful Gust сприймали як кваліфікованих музикантів із «традиційним» підходом, а їхні роботи частково критикували за застрягання в жанрових рамках.

В контексті української та східноєвропейської сцени Mournful Gust вважають одним із піонерів локального дум-/готик-металу. Їхня діяльність на рубежі 1990–2000-х показала, що в Україні з'явився гурт, здатний змагатися з європейськими колегами по атмосфері і драматизму. Водночас через малу кількість релізів та обмежену промоцію гурт залишався радше «культовим» явищем, відомим серед андеграунду, ніж широкому загалу.

Гурт Asgard було засновано в липні 2004 року в прикордонному місті Ізмаїл (Одещина) під керівництвом вокаліста Миколи Чумака та гітариста Олександра Копчика. Уже від початку колектив позначив свій стиль як Gothic/Doom Metal з відповідною атмосферою та тематикою германської язичницької міфології. Назва «Asgard» (Оґсґард – світ богів у скандинавській міфології) підкреслює зацікавленість учасників гурту стародавніми легендами та міфами. За перші роки формування до складу Asgard увійшли також гітарист Денис Боровок та ударник Євген Зайцев. Першим авторським твором стала пісня «Вовчий Закон» («Wolves' Law»), яку гурт виконував на дебютному концерті через кілька місяців після заснування. Згодом стиль музикантів сформувався як «Expressive Gothic Doom Metal», що означало поєднання важких рифів та «душевності» готики. Варто зазначити, що лідер гурту Микола Чумак поєднував гру на голосі з народним інструментом – сопілкою (українською дудочкою), надаючи композиціям локального колориту.

Через два роки після заснування, у 2006 році Asgard підготував самостійну демозапис («Demo») тривалістю понад 50 хвилин. Цей диск, записаний власним коштом та зусиллями музикантів, містив 12 композицій у двох версіях: російською (оригінальні тексти) та англійською (переклади). Серед треків – «Northern Odyssey», «Вовчий Закон», «Ukraine», «Lily» тощо. Разом із демо гурт представив і перший музичний відеокліп — на пісню «Lily». Цей кліп, створений у 2006–2007 роках, у квітні 2007 року був показаний на російському телеканалі MTV, а згодом – на альтернативному каналі A-One (Росія). За інформацією преси, голосування глядачів на A-One дозволило Asgard забезпечити ротування кліпу в ефірі, а сам гурт дав там перше серйозне інтерв'ю. Таким чином відеоробота «Lily» закріпила перші контакти Asgard із більш широкою аудиторією.

У червні 2007 року до Asgard приєднався ще один гітарист – Денис Куцій. У тому ж 2007 році гурт успішно виступив на місцевому рок-фестивалі «Штурм Ізмаїла» (24 серпня 2007), де вийшов у статусі однієї з хедлайнерів. Активний концертний рух супроводжувався першим закордонним відгуком: у грудні 2007 року туніський журнал Metal Waves опублікував огляд творчості Asgard, поставивши альбомним композиціям 11 балів із 20.

На початку 2008 року міжнародна увага до гурту продовжила зростати: у березні 2008-го німецький журнал Oblivion присвятив Asgard детальний огляд та оцінив творчість гурту на 7,5 з 10 балів. Наприкінці вересня 2008 року композиції Asgard прозвучали в ефірі французької радіостанції «Radio Mercure 93 FM». 28 вересня 2008 року колектив провів сольний концерт у великому залі Будинку культури ім. Т.Г. Шевченка в Ізмаїлі, де представив слухачам свіжі композиції і новий матеріал. Примітно, що до кінця першого десятиріччя гурт встиг взяти участь і в масштабному фестивалі: 23 листопада 2008 року Asgard виступив на Metal Special Fest #19 в Іллічівську (Одеська обл.).

На кінець літа 2009 року Asgard підготував свій перший студійний міні-альбом (EP) «Hunting the Shadow». Вихід платівки відбувся у вересні 2009 року (самвидав гурту). EP вміщує шість треків: «Rain», «Hunting the Shadow», «Reflections», «Follow Me», «Bitter Taste of Wine» та «Burial Fire». Мелодика та лірика цих пісень відзначаються типовими для дум-металу мотивами суміру і внутрішньої боротьби. Самі учасники повідомляли, що диск випущено силами лідера М. Чумака та гітариста Д. Куція, без залучення лейблів – тобто це незалежне видання. Передані в EP аранжування продовжують готично-епічну традицію гурту, а теми текстів перегукуються з назвою релізу, натякаючи на гру тіней і душевну незрозумілість («Hunting the Shadow» буквально – «Полювання на тінь»).

Asgard здобув певну впізнаваність за межами регіону завдяки активним виступам та міжнародним рецензіям. За перші шість років існування (2004–2009) гурт створив значну кількість матеріалу: 12-трекове демо з двома дисками і відеокліпом («Лілія»), виступив на важливих рок-фестивалях («Штурм Ізмаїла», Metal Special Fest), а також випустив дебютний EP «Hunting the Shadow» (2009). За спостереженнями метал-архівів, музика Asgard поєднує елементи традиційного дум-металу з впливами готичної естетики та германо-скандинавської міфології.

Погляд соціолога на готичну субкультуру.

Поява готичної субкультури в Україні — це історія про тишу, що намагалась говорити. Кінець 1980-х став часом, коли радянська система тріщала, а молоді люди вперше побачили заборонені раніше образи Заходу — чорні плащі, меланхолійні пісні, поезію відчуження. Готи з'явились не як імпорт моди, а як інтуїтивна реакція на надлишок світла, що раптово вибухнув у сірій реальності.

Перші готи в Україні — це студенти, художники, літератори, які слухали The Cure, Joy Division, Bauhaus чи Siouxsie and the Banshees. Їх можна було зустріти в аудиторіях, де обговорювали Бодлера чи Ніцше, і на нічних вулицях, де вони виглядали як тіні в чорних пальтах. Вони не знали слова «готика» як культурного явища — просто шукали свій спосіб існування поза оптимізмом офіційної культури.

У ті роки будь-яка відмінність сприймалась як виклик. Міліція могла затримати «за вигляд», незнайомі люди — ображати, родичі — вимагати «одягнись нормально». Соціологи пізніше називали це феноменом ранньої стигматизації: коли суспільство без знання суті вже виробляє захисну реакцію проти нового символічного коду. Готика в Україні виникла саме так — не як організований рух, а як мовчазна форма опору масовій одноманітності.

У середині 1990-х ця мовчазна хвиля стала помітнішою. З'являються перші гурти, які намагаються поєднати темний саунд з українським текстом — Кому Вниз, Вій, Холодне Сонце. Вони не лише виконують музику, а створюють мову, через яку готи починають усвідомлювати себе як спільноту. Це був момент, коли особистий настрій перетворювався на колективну ідентичність.

У 1990-х готи перестають бути тінями. Вони виходять у публічний простір — на вулиці, до клубів, у парки, у фотооб'єктиви. Це вже не випадкові одинаки, а впізнаваний образ: чорне пальто, бліде обличчя, срібний хрест чи пентаграма, книжка під рукою. Для молоді, яка переживала розпад старої системи, готика стала способом зберегти гідність у хаосі.

Проте суспільство не було готове. На вулицях лунали насмішки, а в газетах з'являлися заголовки на кшталт: «Готи — сини темряви», «Діти смерті». Старше покоління бачило у них сатанізм, молодші — позу. Психологи тих часів часто називали готів «потенційно депресивними», не розуміючи, що темна естетика не завжди означає хворобу. У соціальному вимірі це був період моральної паніки — коли незрозуміле оголошується небезпечним.

Типові конфлікти виникали з так званими «цивілами» — звичайними перехожими, які реагували на готів агресією. У 1990-х у багатьох містах — Харкові, Києві, Дніпрі, Полтаві — чорний одяг або пірсинг могли стати причиною бійки. Міліція часто зупиняла таких підлітків для "профілактики". У пресі це пояснювали бажанням «захистити громадський порядок». Насправді ж держава продовжувала радянську практику контролю за зовнішністю — як символом лояльності чи відхилення.

Усередині субкультури теж відбувався рух. З'являються перші об'єднання, клубні події, тематичні вечори. У 1999–2000 рр. проходять перші фестивалі дарк-музики, де готи з усієї країни могли вперше побачити одне одного не випадково, а спільно. Це вже не тільки музика — це соціальна сцена, зі своїми ритуалами, етикетом, навіть модою.

Паралельно формується ієрархія субкультур. Поруч із готами — панки, металісти, скінхеди, рейвери, пізніше емо. Взаємини складні: панки вважали готів надто театральними, готи — панків надто грубими. Але на спільних концертах, у

сквотах чи підвалах ці відмінності стиралися — бо всіх об'єднувало головне: відчуття відчуження від офіційної культури.

Соціологи назвали це явище «субкультурною солідарністю маргіналів» — коли різні рухи, не маючи політичної сили, підтримують одне одного на рівні культурного виживання. У 2000-х ця солідарність зросла завдяки інтернету: готи вперше отримали простір для самоопису, а не лише для захисту. Онлайн-спільноти замінили підвали й сквери. Саме тоді з'являються перші блоги, форуми, фотоархіви, де молодь могла вільно говорити про свою ідентичність — без цензури та осуду.

Після 2005 року готи в Україні перестають бути "страшними". Їх починають запрошувати на телепрограми, у журналах з'являються інтерв'ю, а темна естетика стає частиною рекламних і модних фотосесій. Культура, яку колись боялись, поступово переходить у фазу культурної інтеграції. Суспільство навчилося дивитися на готів не як на загрозу, а як на частину молодіжного різноманіття.

Змінюється і саме готичне середовище. Якщо у 1990-х це був насамперед протест і пошук сенсу, то у 2000-х з'являється поділ між "класичними" готами та "клубними" — тими, хто приходив на вечірки за образом, а не за філософією. Для старших учасників це виглядало як зрада автентичності; для молодших — як природна еволюція. Насправді це був етап нормалізації субкультури: коли вона з опозиції перетворюється на стиль життя.

Паралельно готика починає зливатися з іншими напрямами: дарквейв, індастріал, неофолк, навіть електроніка. У великих містах формується інфраструктура — тематичні вечори, бари, магазини, дизайн-студії, фотопроєкти. Усе це створює відчуття, що темна естетика вже не маргінальна, а модна. Соціологи описують цей процес як естетичну асиміляцію: коли колись протестна культура стає частиною масової моделі споживання.

Однак у цьому розчиненні є й парадокс. Коли зникає конфлікт, зникає і гостра потреба у субкультурі як формі спротиву. Для старої готичної сцени 2010-й рік став символічною межею — завершенням епохи «темних романтиків», які переживали не лише музику, а й філософію смерті, тіні, крихкості. Молодші покоління перейшли до інтернету, де готика існувала вже як цифровий стиль, позбавлений живого конфлікту з реальністю.

Погляд соціолога тут очевидний: готика в Україні пройшла три етапи —

1. Стигматизація (1980–1990-ті) — коли відмінність означала загрозу.

2. Інституціалізація (2000-ті) — коли субкультура створює власну інфраструктуру.

3. Інтеграція (після 2009) — коли межа між "готом" і "цивілом" фактично зникає.

Цей шлях — від підозри до прийняття — показує не лише історію окремого руху, а й еволюцію українського суспільства. Готи стали свого роду тестом на зрілість культури: як ми реагуємо на інакшість, чи здатні бачити красу в тому, що не вписується у норми.

І сьогодні, коли чорний колір на вулицях уже не шокує, важливо пам'ятати, що за ним стоїть історія — людей, які першими відчули право бути собою без дозволу більшості. Вони не змінювали світ гаслами, вони просто йшли поруч із ним у темряві — спокійно, гордо, з усмішкою.

Марина Гнатенко.

Kira Roessler— имя, которое часто произносится шёпотом среди старых фанатов Black Flag, хотя именно она задала новый ритм американскому хардкору середины 1980-х. В эпоху, когда панк ассоциировался с хаосом, грязью и мужским гневом, Кира привнесла в него дисциплину, точность и почти инженерный минимализм. Её бас звучал как холодное оружие — не громко, но смертельно точно.

Кира родилась 12 июня 1962 года в Лос-Анджелесе, штат Калифорния. С детства тянулась к музыке, но не к гламурному попу, а к чему-то более жёсткому, честному. В школе она увлеклась панком, позже начала играть на басу, вдохновляясь такими группами, как The Clash и Ramones, но с самого начала чувствовала, что её путь — это не копирование, а поиск собственного звучания.

Поступив в Калифорнийский университет в Лос-Анджелесе (UCLA) на инженерный факультет, Кира совмещала учёбу с участием в локальных группах Sexsick и The Monsters. Музыка оставалась для неё не просто хобби, а способом выживания — крик души в обществе, где женщины в панке были редкостью.

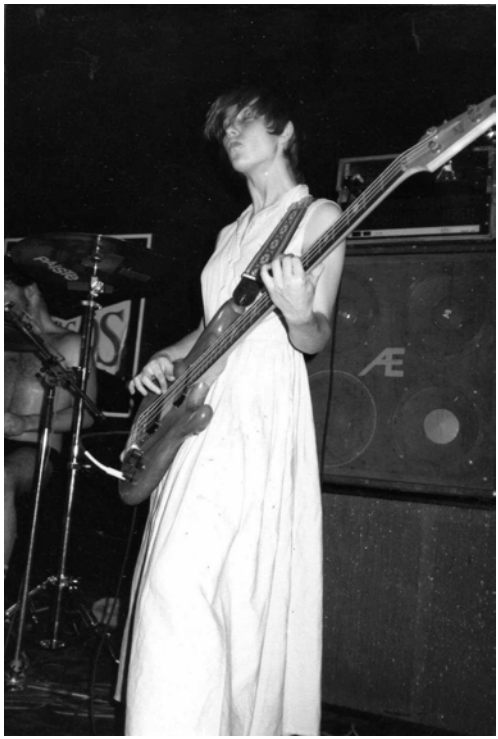

В 1983 году, после ухода Чака Дюковски, основатель Black Flag Грег Гинн позвал Киру в состав. Этот момент стал переломным не только для неё, но и для всей сцены. Black Flag к тому времени уже отошли от прямолинейного хардкора и начали экспериментировать с более сложными структурами, смешивая джаз, фанк и шумовой авангард.

Именно бас Киры стал фундаментом этого нового звучания. В её игре не было показной агрессии — она строила напряжение изнутри, создавая пульс, на котором держалась вся музыка. Её

партии можно услышать на альбомах:

- Slip It In (1984)
- Family Man (1984)
- Loose Nut (1985)
- The Process of Weeding Out (1985, инструментальный EP).

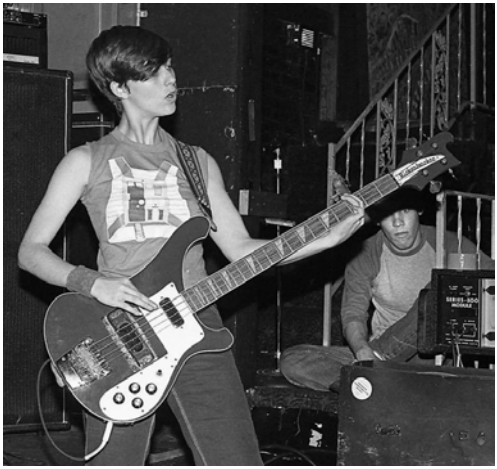

В Slip It In её бас словно дышит отдельно от барабанов, сдерживая хаос вокала Генри Роллинза и безумие гитар Гинна. В Family Man она участвовала в создании необычной структуры, где половина треков — чистая инструменталка, философская, почти медитативная. Это был не просто панк — это был звуковой эксперимент на грани джаза и нервного срыва.

Black Flag славились своей жестокой атмосферой: постоянные туры, физическая усталость, конфликты, алкоголь, паранойя. Для девушки в такой среде выжить было почти невозможно. Но Кира не просто выжила — она завоевала уважение.

Она не играла роль "девушки в группе", не пыталась быть украшением сцены. Она стояла в стороне, погружённая в собственный ритм, и именно это придавало ей силу.

Генри Роллинз позже говорил, что Кира была «самым хладнокровным человеком в группе» — спокойная, умная и абсолютно сосредоточенная.

После ухода из Black Flag в 1985 году Кира объединилась с Майком Воттом (басистом Minutemen и fIREHOSE) в уникальный проект dos — дуэт из двух бас-гитар. Без барабанов, без гитар, без вокала — только два баса, переплетающиеся как голоса в странном диалоге.

Их дебютный альбом dos (1986) стал тихим манифестом минимализма и эмоциональной честности. В нём не было агрессии панка — это был чистый разговор о тишине, о внутреннем ритме, о близости. Многие критики называли dos "самым интимным проектом в истории хардкора".

Кира и Майк были женаты, но их союз оказался коротким. Тем не менее, их сотрудничество оставило след в истории американского инди — они доказали, что бас может быть не просто ритмом, а полноценным языком.

В 1990-е Кира почти полностью ушла из музыкальной сцены и стала работать в Голливуде — как звукоинженер и специалист по постпродакшну.

Для тех, кто помнил её по Black Flag, это выглядело как удивительное перевоплощение: из панк-басистки — в профессионала мирового уровня. Но для самой Киры это был тот же путь — точность, концентрация, контроль над хаосом.

Кира никогда не считала себя "феминисткой сцены", но своим примером разрушила множество барьеров. Она доказала, что место женщины в панке не на заднем плане.

Её подход был строгим и интеллектуальным — никакой позы, никакой показной агрессии. Только звук, только работа.

В одном из редких интервью она сказала:

"Я не думала о себе как о женщине в мужской группе. Я просто старалась играть лучше всех. Это и было моим оружием."

Сегодня Киру Росслер редко упоминают в популярных статьях о панке — слишком скромная, слишком профессиональная, слишком тихая для громкой истории. Но в архивах, на старых концертных видео Black Flag, видно: без неё группа звучала бы иначе.

Она принесла в хардкор элемент рассудка — ту самую точку опоры, которая не давала музыке развалиться в хаос.

Кира — это антипод панк-романтики. Без поз, без крика, без гламура. Просто человек, который работал, потому что иначе не мог.

И, возможно, именно в этом и заключается истинный дух DIY — делать своё дело, не требуя аплодисментов.

Харківський гурт «Лития» (Litiya) став одним із піонерів готичного металу в Україні ще в середині 1990-х. Утворена 1996 року в Харкові команда грала похмурий готик-дум метал з чоловічим та жіночим вокалом.

Назва «Лития» навіювала містичні асоціації (литія – церковна заупокійна служба), що відповідало атмосфері музики гурту: меланхолійні мелодії клавішних, важкі уповільнені рифи та дуетне виконання вокальних партій. Катерина Ягуп була вокалісткою «Литії» (жіночий вокал), а чоловічий екстрім-вокал виконував Drew. Така комбінація надавала композиціям драматичності й готичної театральності.

Гурт успішно дебютував на харківських рок-фестивалях наприкінці 90-х, зокрема на фестивалі Rock-Reanimation, де привернув увагу поціновувачів жанру. У 1998 році Лития записала свою першу і, як виявилося, єдину демо-стрічку «Во мгле» (російською – «У пітьмі») Це демо вийшло у форматі спліт-касети разом з харківським дез-метал гуртом Scorbut, реліз був незалежним (self-released) накладом на аудіокасетах. Сторона В цієї касети містила чотири треки «Литії»: "Ворон", "Ангельское имя", "Во мгле" та "Огни". Для запису було залучено двох гітаристів (Валентин Ситнік та Олексій Шевердін), басиста Євгенія Даніленка, клавішника Володимира Чмеренка і барабанщика Євгенія Протаса – таким був склад гурту на той час. Демозапис «Во мгле» розійшовся в андерграундних колах і отримав схвальні відгуки за автентичну готичну атмосферу та ліричну глибину.

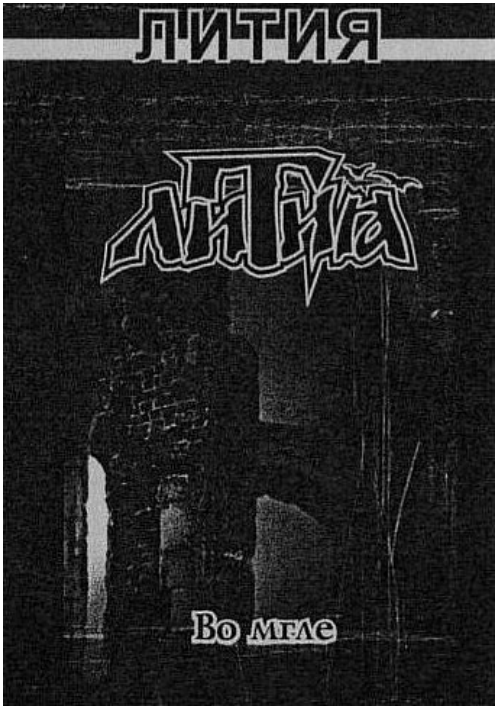

Після 1998 року розвиток «Литії» загальмувався через кадрові зміни. В архівних інтернет-форумах повідомляється, що у 1999-му гурт пережив кризу складу і лише в 2000 році спробував відновити діяльність з новими учасниками. Однак повноцінно повернутися на сцену команді не вдалося – нових альбомів чи гучних виступів не зафіксовано. Можливо, частина музикантів «Литії» продовжила творчість у інших проєктах (наприклад, деякі перейшли в київські гурти), але сам гурт фактично припинив існування приблизно на початку 2000-х, їх демо «Во мгле» нині є раритетом. Харків'яни «Лития» лишили по собі пам'ять як про один із перших гуртів, що грали справжній готик-дум в Україні, прокладаючи шлях наступникам у жанрі.

Undina була однією з перших українських команд, що поєднували елементи готичного металу з дум/дез-металом. Гурт заснований 1999 року у Вінниці і проіснував до 2009-го. Стиль Undina самі учасники охарактеризували як "brutal gothic metal", підкреслюючи поєднання важкого звучання з похмурою готичною атмосферою. Гурт активно виступав на локальній сцені: наприклад, 24 серпня 2005 року Undina ділила сцену з відомим польським готик-метал гуртом Darzamat у вінницькому клубі «Зоря», що стало знаковою подією для місцевої готичної тусовки.

Основу Undina складали гітарист/вокаліст на прізвисько Zima (Ігор Зімін) та басист Corck, до яких приєднувалися інші учасники. На жіночому вокалі в різні роки співала клавішниця Оксана "Rita" та інші вокалістки. Творчість гурту відзначалася похмурою мелодикою та надривним екстремальним вокалом, тексти торкалися тем внутрішніх переживань і містики. Єдиним офіційним релізом Undina став повноформатний альбом «Die Fünfwindstrasse» (2008) на лейблі Nocturnus Records. Ця платівка, записана німецькою та англійською мовами, включала 7 композицій, серед яких виділяються треки "Undina" та похмура балада "I Am Crying with the Blood". Альбом став важливою подією для українського андеграунду того часу: його видання накладом на CD дало можливість гурту прозвучати за межами Вінниці. Після випуску диску Undina продовжила виступати в українських містах, зокрема на фестивалях важкої музики, демонструючи живу енергію і майстерне поєднання важких рифів з клавішними мелодіями. На жаль, у 2009 році гурт Undina оголосив про розпад – як зазначається в архіві Metal Archives, причиною стала еміграція лідера гурту Zima. Таким чином, на кінець 2000-х Undina вже увійшла в історію української готичної сцени, залишивши по собі культовий статус і раритетний альбом, який згодом розшукували колекціонери андеграундної музики.

ПІРАТА БЕНД

У відгомонах розваленого Радянського Союзу та на тлі хаосу незалежної України 1990-х у Києві виникла команда, яка поєднувала контрасти — глибоко меланхолійний готик-рок і танцювальну енергію альтернативи. Гурт «Пірата Бенд» (Pirata Bend) довгі роки залишався підпільною легендою українського андеграунду. «Є дві, кардинально протилежні думки про цей гурт», – писали про них тогочасні оглядачі. Одні бачили перед собою суто готичну команду, порівнювали її з культовим The Cure, відзначаючи «дивно меланхолійний» саунд із наголосом на бас і електроніку. Інші ж, навпаки, наполягали, що це швидше «танцювальна гітарна музика» і із задоволенням відривалися на їхніх виступах. Сам же фронтмен Андрій Границя (Gran) описував творчість «Пірата Бенд» лаконічно: «це просто піратські пісні». Та незалежно від цих різних оцінок, музика «Пірата Бенд» залишила яскравий слід у підпільній культурі, передавши дух готичної атмосфери київського андеграунду 90-х.

Київ середини 1990-х гув змінами: чорнобильські шторми, бандитські рекет-акції і гуркіт дрезин сибірського індустріалізму. У цій порі на тлі постмайданного плину з'являлися музиканти, яким простір нової незалежності дозволяв експериментувати із західними жанрами. Одним із таких став молодий гітарист і вокаліст Андрій «Gran» Границя. Разом із басистом Денисом «Deniok» Гомою і гітаристом Юрієм «Page» Уваровим він утворив

столичний гурт, що спочатку носив назву «Інший Той Самий». За словами одного з істориків сцени, у складі «Іншого Того Самого» були ті самі троє молодих музикантів. Важливо, що продюсером нового тріо став Сергій Попович – знаний із гурту «Раббота Хо» саунд-інженер і натхненник київської альтернативи кінця 1980-х. Попович, за одними з його ранніх інтерв'ю, відмовився приєднуватися до зіркового складу «Мумій Троль» і залишився опікуватися химерними київськими проєктами. Саме під його крилом «Інший Той Самий» випустив два магнітоальбоми: дотепно названі «Хроника позитивных действий (Случайная музыка)» (1992) і «Восемь ударов – почти любовь» (1994). Обидва альбоми сьогодні важко дістати, але те, що знайшлося з них у мережі, свідчить: перший мав більш хаотичний индастріал-панк характер, а другий вже тяжів до готичних реґі-гітар і навіть дет-року. Як згадують старожили, пісні з тих касет проривалися на андеграундні збірки («Київська рокенрольна музичка», «Гіпер Андерґраунд»), але самі музиканти лишалися фактично в тіні.

Втім, назва «Інший Той Самий» не прижилася надовго. 1996 року колектив вирішив радикально переформатуватися — змінили звучання і взяли новий псевдонім «Пірата Бенд». За відгуками тих же дослідників, це виявилося вдалим ходом: від імені-головоломки «Інший Той Самий» гурт перейшов до образу, зрозумілішого слухачам і відвертішого водночас. Саме під новою назвою вийшов єдиний студійний альбом команди, що нині вважають культовим. Про зміни свідчить і саунд: «Pirata Bend» ніби заспокоївся — у звучанні з'явилися тепліша мелодійна гітара і драм-машина, відчутніше окреслена бас-гітара і співозвучні клавішні. Проникливий постпанк з романтичним відтінком нарешті почав домінувати в їхніх піснях. Саме в цих перетвореннях («разом із назвою змінилось звучання»)

виявився новий характер «Пірата Бенд»: замість динамічного драйву «Іншого Того Самого» тепер переважала витончена меланхолія і чуттєвість.

Новий образ «Пірата Бенд» засяяв на релізі дебютного альбому «Сонце піратської любові» (1996). Цей касетний реліз, помітний для тогочасних звукоінженерів «Western Thunder Records», став візитівкою гурту. На диску — 12 композицій, сповнених романтики й готичної драматургії. Майстерно відшліфовані аранжування переконували: тут є й танцювальний пульс, й похмурі ритми, й мелодійні гітарні гімни. Найвідоміша пісня альбому — «Юлія», довга (3:28) тужлива балада з вкрадливим ритмом клавіш і басу. Вона й справді стала візитною карткою гурту на столичній сцені: телеглядачі бачили кліп «Юлія» в ефірі проєкту «Територія А», а вітчизняні музичні чарти крутять її як приклад «укроготики» в розумінні місцевих слухачів.

Саунд альбому «Сонце піратської любові» називають суто готик-роковим із помітними синтезаторними вкрапленнями. Басова лінія тут — особливо виразна і напориста, вона веде пульс серця треку, як давнє «серце готики» Bauhaus або Joy Division. Проте, як і колишній гурт «Інший Той Самий», «Пірата Бенд» вдало поєднує готичну депресію з танцювальною жвавістю. Наприклад, композиція «Хочу тебе» подарувала собі похилий готик-роль, тоді як пісня «Білі птахи» переходить майже у веселий поп-панк. У своєму жанровому записі гурт демонстрував впливи європейського готик-року та постпанку, зокрема нью-вейву.

Мелодійність і романтизм альбому «Сонце піратської любові» у жодному разі не були поверховими. Тексти пісень натхненні образами вечірнього міста, коханням і зневірою, що природно для жанру. Саме сирість звуку — мало відшліфовані акустичні рифи, прострелені реверберацією бас-складки, легкий електронний бит і шумна драм-машина — вимальовували похмуру картину мегаполісу після Шалених 90-х. Хоч «Пірата Бенд» так більше і не записав студійних платівок, цей єдиний виявився своєрідним підсумком їхніх ідей і становлення. Диск живе й досі на ласт- та стрімінг-сервісах завдяки постійним шанувальникам українського андеграунду.

«Пірата Бенд» не вписувався чітко у якийсь один жанр. Характер їхньої музики уже самі слухачі поділяли

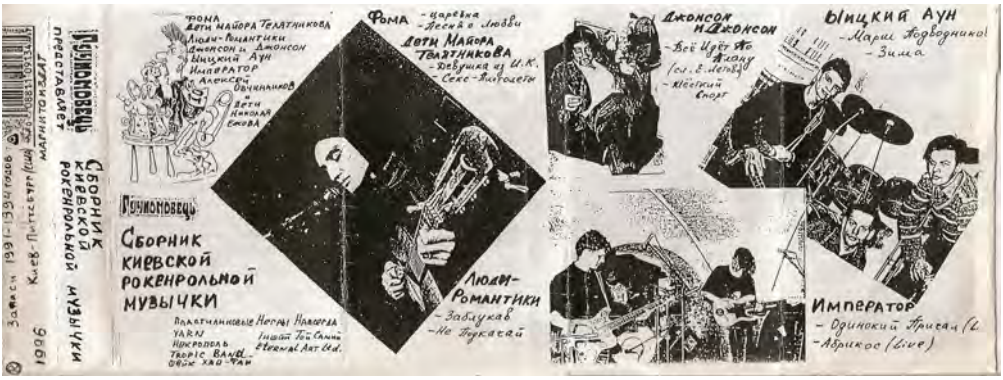

навпіл: одні вбачали в ній на 100% готичний рок із тінями The Cure, Bauhaus та Sisters of Mercy, інші — насамперед живий танцювальний рок з солідними гітарними партіями. Цей подвійний образ ідеально відображає самосприйняття «Пірата Бенд». Звук «Пірата Бенд» справді містить усі ознаки готик-року: бас і гітари сплетені в монотонні, гіпнотичні мелодії, клавішні та драм-машина створюють холодну, похмуру атмосферу. Інструменти підкреслюють це: ведучий бас, реверберація на гітарних соло, драм-машина замість живого бітів — усе це типові прийоми жанру. Водночас музиканти охоче вплітали в аранжування рокабілійні та new wave-синтезовані елементи, тому їхні треки легко танцювалися, особливо на вечірках і в клубах.

Однією з особливостей «Пірата Бенд» було і те, що вони виконували переважно російською мовою — що в часи гострої національної самоідентифікації 90-х відразу позначало їхню творчість як інтеркультурну. Однак «УПА» та інші національні тексти не були їм притаманні; радше фокус робили на загальній романтиці й містичності, подібно до європейських колег. Це легко відчути в «Юлії» і «Хочу тебе» — їхні слова передають особисті історії, не пов'язані з політикою, а музика змішує ностальгічний холод із ритмом світла. Таке поєднання є типовим для так званого європейського готик-року,

який «Пірата Бенд» справедливо називали спадкоємцем.

«Пірата Бенд» не існували в ізоляції. Їхня історія тісно переплелася з долями кількох інших київських гуртів. Перше — «Інший Той Самий», про який ми вже згадували; по суті, це був попередник «Пірата» у майже тому ж складі. Саме змінення назви 1996 року вважалося зв'язком, який відкрив більше вух до їхньої музики, особливо в медіа. Інша ниточка — група «Раббота Хо». Її лідер Сергій Попович виконав у долі «Пірата» роль неоціненну. Спочатку він був продюсером групи «Інший Той Самий», а згодом залишив свій слід як звукорежисер. У його дискографії звукорежисера значаться хіти «ВВ» (наприклад, всесвітньо відома «Країна мрій»), а поруч із ними — робота над альбомом «Солнце пиратской любви» «Пірата Бенд». Уявляється, що до звукової палітри «Пірата Бенд» частково долучилася саме інженерська майстерність Поповича: він знав, як витягнути густий бас і романтичну емоцію із сухих машинних ритмів.

Крім того, якщо заглядати на київську сцену 90-х ширше, «Пірата Бенд» перегукуються з кількома іншими напрямками. Їх зріднювали із гуртами на кшталт «Кому Вниз» чи «Цукор — біла смерть», з якими поєднувала рок-н-рольна естетика й романтична печаль. Хоч на «Піраті» так чи інакше відібилася європейська модна тематика, вони були помітними саме на території української сцени. Слід також відзначити, що після 1996-го «Пірата Бенд» тримався в клубах і на DIY фестивалях. Самі учасники гурту згадували в інтерв'ю про «своє бажання зробити просто гарну музику, без жодної ідеології» – відтак «Пірата Бенд» легко адаптувався до різних сцен: їх обожнювали і «готики», і любителі біту.

Хоч «Пірата Бенд» не став масовим явищем – вони так і залишилися на рівні нішевих гуртів – свій невеликий внесок у історію української альтернативи зробили. Музичні енциклопедії та ретроспективи включають їх у перелік «автентичних» постпанк та готичних колективів України кінця XX століття. Зауважимо, що в Україні 90-х одразу плекався рейтинг різношерстих рок-гуртів: від «Океану Ельзи» з масовим поп-роком до «Братів Гадюкіних» з альтернативою. «Пірата Бенд» у цьому звучанні перебував на околиці, ближче до неформатних проектів. Однак для тих слухачів, хто полюбляв більш похмурі, романтичні настрої, вони стали одним із символів доби.

INVERSUS

Гурт InVersus народився на київській готик-метал сцені середини 2000-х, проте його зародки сягають ще 2004 року. Саме тоді гітарист Руслан Дрозд та вокалістка Наталія Краморенко (Bastis) започаткували проєкт Deus Inversus, зробивши перший крок до власного звучання. Початкова версія гурту проіснувала менш ніж рік і розпалася, але ідея не згасла. Вже взимку 2005-го Руслан і Наталія зібрали новий склад та відродили гурт під лаконічною назвою InVersus. Ця назва відображала концепцію «перевернутого світу» – ніби темне дзеркальне відображення реальності, що добре пасувало атмосфері їхньої музики.

Перший стабільний склад InVersus об'єднав музикантів з різних куточків української андеграундної сцени. До Наталії (вокал) та Руслана (гітара) долучилися Дмитро Олійник (бас), Олександр "Alein" Інь (клавішні) та ударник із промовистим псевдо Caco-Dem0n (Ігор Грабін). Особливою "родзинкою" став прихід флейтистки Юлії Земляної у 2006 році. Юлія була добре знана в колах дарквейву як колишня учасниця одеського гурту Flëur, і її участь привнесла до музики InVersus елегійні мелодії флейти. За іронією долі, саме завдяки екс-флейтистці Flëur в музиці InVersus з'явився особливий "фльор" – тонкий серпанок романтичної меланхолії, що переплівся з важкими рифами.

У 2006 році гурт здійснив свій дебютний запис – демо-альбом під нехитрою назвою "Demo 2006". До нього увійшли чотири композиції, які окреслили

стиль InVersus: від надривно-мрійливого вступу “The Call of Dark Forest” до епічного фіналу “Lord of Demons”. Цікаво, що останній трек позначений як “2004 version” – це оновлена версія пісні, написаної ще за часів Deus Inversus. Так гурт показав тяглість своїх ідей: ранні напрацювання отримали друге життя поруч із новим матеріалом. Demo 2006 розповсюджувався у DIY-дусі – обмеженим тиражем для фанів і андеграундної преси. Якість запису, як для демо, була на гідному рівні (недарма на форумах відзначали “відмінний саунд демки”), тож про InVersus заговорили перші рецензенти.

Гурт почав активно концертувати по Україні, швидко здобуваючи репутацію одного з найцікавіших молодих колективів темної сцени. Вже 26 лютого 2006 року InVersus зіграли один з перших виступів у київському клубі «Торба» на вечірці Asylum II – пліч-о-пліч із командами Сон Розуму та Вінки. Цей дебют на столичній готичній вечірці став бойовим хрещенням гурту. Надалі InVersus регулярно брали участь у тематичних заходах: зокрема, їх можна було почути на легендарних вечірках від Українського Готичного Порталу. 31 жовтня 2007-го вони виступили на готик-вечірці «Halloween» у клубі Queen Bee разом із гуртами Vanilin та Marilyn Monroe. А вже 9 грудня того ж року InVersus були гостями луцького дійства “One Cold Winter Night”, де розділили сцену з гуртами Grimfaith, Idol, Seventh Evidence та іншими представниками gothic/doom-сцени. Географія виступів розширювалася: окрім рідного Києва, гурт почули у Львові, Житомирі, Чернівцях, Рівному та Луцьку – фактично по всій “темній вертикалі” України.

Показово, що вже у вересні 2008 року InVersus запрошують виступити на фестивалі Wolfshade у місті Рівне – поруч із іменитими представниками жанру, такими як львівське Полинове Поле та рівненський Amilysacratum.blogspot.com. Того ж місяця гурт виходить на сцену найбільшого готичного фестивалю країни: “Діти Ночі: Чорна Рада V” у київському клубі Bingo. Серед десятка команд фестивалю InVersus гідно представили столичний gothic metal, виступивши на одній сцені з відомими формаціями Delia, Diversant13, My Personal Murderer та іншими. Ці успіхи свідчили: на 2008 рік гурт піднявся до верхівки української готик-метал сцени.

Однак шлях не був безхмарним – гурт переживав і кадрові ротації. Наприкінці 2007-го колектив залишає гітарист-співзасновник Руслан Дрозд, і його місце займає Юрій Хоменко (екс-Malinconia). 2009-й став випробуванням: одразу троє оригінальних учасників покидають склад. Басист Дмитро Олійник перейшов до гурту Idol, ударник CacoDem0n теж вирушив іншим шляхом, а флейтистка Юлія Земляна припинила співпрацю після трьох років творчості в InVersus. На щастя, InVersus пережили ці втрати: вже у 2009 до колективу влилися нові сили. Місце за барабанами зайняв Олександр Кіпріянов (екс-Inferno), партію баса перебрав Денис Темірґалін, а роль клавішника (та за сумісництвом чоловічого вокаліста) дістав Сергій Любімов. Оновлений склад привніс свіже дихання, хоча й ціною втрати флейтових мелодій.

InVersus викарбували свій фірмовий саунд, поєднавши, здавалося б,

непоєднуване. Як зазначили оглядачі, цей гурт «додає готиці додатковий вимір – ангельський жіночий вокал у парі з брутальним гроулом»metalmaidens.com. Справді, вокальні партії Bastis підносяться чистим, мелодійним сопрано, яке часом переходить від ніжного шепоту до пристрасного зойку. Її голос – мов промінь світла у готичній пітьмі, сповнений романтики та туги. Цей "angelic voice" контрастує з чоловічим екстрим-вокалом, що звучав у композиціях гурту. На ранніх записах гроулінг виконував хтось із чоловічої частини колективу – слухачі припускали, що то міг бути сам гітарист чи басист, адже в титрах окремо вокаліста-чоловіка не вказано. Пізніше, після 2009 року, роль ґроулера явно взяв на себе клавішник Сергій Любімов, додавши до концертів елемент "beauty and the beast" – дует ніжного жіночого співу і хрипкого чоловічого рику на кшталт класичних гуртів Tristania чи Theatre of Tragedy.

Другий козир InVersus – флейта, що в період 2006–2009 органічно вплелася в металеве полотно. Мелодії Юлії Земляної були далеко не декоративними штрихами, а повноцінними темами, які вели за собою композиції. Флейтові партії надавали пісням східного колориту: подекуди у рифах проступали екзотичні мотиви, які один з критиків образно назвав «індійськими» – мовляв, неочікувано почути таке в готиці. Але ці етнічні відтінки тільки розширювали атмосферу, додаючи їй магічної загадковості. Якщо заплющити очі під час прослуховування, можна уявити містичний ліс, де звучить пісня флейти, що кличе душі у темний танок. Водночас гітари InVersus гриміли важким саундом, як і належить металу: повільні doom-рифові секції чергувалися з більш жвавими готик-рок пасажами.

Клавішні створювали симфонічний підклад, часом нагадуючи органні хори, а часом – мінорне піаніно, що підкреслювало драматизм. Ритм-секція надійно тримала основу: ударні від акуратного помірного темпу до маршово-стабільних бийтів, бас гудів густо і виразно.

За настроєм композиції InVersus балансують на межі думливого смутку і бунтівної пристрасті. Вони ніби ведуть слухача через темний ліс емоцій – від меланхолії до гніву, від тихого смутку до героїчного піднесення. Візьмемо, до прикладу, пісню "The Call of Dark Forest": вона починається зі звуків лісу і ніжної мелодії флейти, на які накладається м'який вокал Наталії – створюється відчуття, ніби сама ніч шепоче нам казку. Але поступово наростає гітарний гуркіт, вступає гроул – і ось ми вже поринаємо у вихор темряви. В іншому треку, "Keep on Running", гурт додає більш динамічний ритм, майже рок-н-рольний драйв, але все одно пронизаний готичним духом. "Land of Fallen Sun" демонструє епічну сторону InVersus: тут і розгорнуті клавішні оркестровки, і вокальні переклички, що малюють образи занепалого сонця та нескінченного сутінку.

Не можна не згадати і текстову складову. Пісні InVersus виконувалися англійською мовою – так було легше вписатися у світовий готик-метал контекст. Лірика гурту сповнена образів ночі, демонів, внутрішньої боротьби і романтичної трагедії. Наприклад, у приспіві "Lord of Demons" чуються слова про володаря демонів, який "оживає в сутінках наших сердець" – цілком у дусі готичної поезії. Цікаво, що гурт не цурався кліше жанру, але й додавав особистих переживань. Наталія як авторка текстів вкладала у них свою душу: за її словами, "кожна пісня – це сповідь у темряві, крик душі, загорнутий в метафори". Слухаючи їхні композиції, фанати часто відзначали щирість і емоційність подачі. Атмосфера InVersus – це світ темних казок, де прекрасне і жахливе йдуть пліч-о-пліч.

Звісно, такий нестандартний симбіоз елементів викликав різні відгуки. Більшість слухачів готичної сцени були у захваті: InVersus привнесли щось нове, не копіюючи сліпо західні гурти. На тлі численних європейських команд з формульним "красуня і чудовисько"-металом, київський гурт вирізнявся щирістю та автентичністю. Їх навіть порівнювали із легендами жанру: одні казали, що за духом InVersus близькі до Draconian, інші відзначали паралелі з ранніми Tristania, але з особливим східноєвропейським колоритом. Водночас знайшлись і скептики – декому з ортодоксальних металістів незвично було чути флейту на тлі "важких" рифів. На форумах траплялися жарти, мовляв "це швидше метал-готика, ніж готик-метал" – натяк на те, що гурт більше уваги приділяє романтичній

естетиці, ніж агресії. Проте такі думки губилися в загальному хорі позитиву. InVersus однозначно зробили свій внесок у звучання української темної сцени, змішавши романтику і морок у неповторний коктейль.

На піку: інтерв'ю з учасниками InVersus

Ми зустрілися з Bastis та Юрієм Хоменком (гітара) у київському кафе на весні 2010 року, напередодні їхнього чергового виступу. Бесіда вийшла щирою та емоційною – саме такою, як і музика InVersus.

DIYclab: Наталю, розкажи, з чого все починалося. Як виник гурт і чому обрали назву InVersus?

Bastis: Ідея гурту виникла ще коли ми з Русланом (наш перший гітарист) тусувалися на репетиційній базі однієї київської команди. Було це 2004-го – ми тоді захоплювалися Paradise Lost, Theatre of Tragedy і дуже хотіли зробити щось своє, українське, але в тому ж дусі. Спочатку назвалися Deus Inversus – це латина, означає десь "Перевернутий Бог" чи "Бог навиворіт". Нам здавалося, що це круто передає готичну ідею: перевернутий світ, де все темне – це віддзеркалення світлого. Перший склад проіснував недовго, проте ми встигли написати кілька пісень. Коли ж 2005 року зібрали оновлений гурт, вирішили скоротити назву до InVersus. Воно більш загадково звучить і легше запам'ятовується. До того ж, збереглася ця гра слів з inverse (перевернутий). Думаю, вона нас характеризує – ми завжди трохи "навиворіт" у підході (сміється).

DIYclab: Ваше звучання дуже відрізняється від інших гуртів: і флейта, і жіночий вокал, і гроул. Як ви прийшли до такої комбінації? Від кого надихалися?

Юрій : Насправді це не було якимось бізнес-планом "давайте змішаємо те і те". Все сталося природно. Коли я приєднався (а це 2007 рік, на заміну Руслану), вже були вокал Наташі і флейта Юлі. Я, чесно, спершу здивувався: важкий гітарний гурт і флейтистка на сцені – звучить нетипово! Але коли ми заграли разом, то зрозумів – це працює. Флейта додає шарму, створює цю казкову атмосферу. У нас же тексти і образи – містика, природа, темні казки. І флейта тут як голос лісового духа якогось (посміхається). На Заході є гурти, що використовують народні інструменти – наприклад, Eluveitie з їхньою волинкою або Nightwish. Напевно, ми підсвідомо теж так хотіли.

Bastis: Щодо вокалу, то я завжди співала чистим, бо в мене академічна база. Але нам хотілося контрасту – тому ще на перших репетиціях хлопці пробували гарчати під мої партії. Вийшло цікаво. Ми всі росли на "Beauty and the Beast"-дуеті з альбомів Tristania, Sirenia, тож це для нас канон

жанру. Зараз Сергій (клавішник) прекрасно гроулить – на концертах аж мурахи шкірою, коли він вступає своїм "монстром", а я йому відповідаю мелодією. Впливи? Ну, мабуть Draconian згадували – ми дуже їх любимо, особливо альбом "Arcane Rain Fell". Ще подобаються Moonspell, хоча вони без жіночого вокалу, але атмосфера ночі в них шикарна. І, звісно, класика – Lacrimosa, Evanescence. Ми десь на перетині думових мотивів і готичної естетики 90-х.

DIYclab: Демо 2006 року стало для вас першою віхою. Розкажіть про нього – як записували, які відгуки отримали?

Bastis: Ой, ми той запис робили фактично "на коліні". На домашній студії знайомого звукорежисера, за символічні гроші. Дві ночі не спали, зводили… Але щиро старалися. Там чотири треки, які складали нашу тодішню програму. Пісня "Lord of Demons" взагалі з найпершого складу – ми вирішили її не викидати, а дати друге життя. Демо розійшлося небагато – на болванках по фанах, ми їх самі розмальовували маркером (сміється). Але в інтернет виклали, то нас помітили навіть за кордоном трошки.

DIYclab: Багато вас бачили наживо на фестивалях. Що ви вкладаєте в свої концерти? Яка у вас сценічна подача і що відчуваєте від публіки?

Bastis: Ой, на сцені я перевтілююсь на 100%. В житті я доволі спокійна, тиха, але варто вийти під софіти – і все, інша людина. Наші концерти – це маленький спектакль. Я завжди виступаю в чорній сукні, іноді з елементами готичного костюма (корсет, мереживо). Юля раніше в нас виходила теж як лісова фея з флейтою – багато хто тільки заради цього вже дивувався. Ми не використовуємо театральних постановок, але стараємося атмосферу тримати. Свічки на сцені, дим-машина – стандартно, але працює. Пам'ятаю, в Рівному на Wolfshade люди спершу стояли осторонь, придивлялися, а під кінець нашого сету вже всі вийшли до сцени, декілька пар навіть повільний танець вальсують під нашу лірику (сміється)! Це круто, коли публіка так реагує.

Юрій: У Луцьку був взагалі душевний концерт – 2009 рік, фестиваль "Luna Lux Lucis". Ми граємо останню пісню, а зал підспівує приспів. Хоч він англійський, але люди розібрали слова і кричать разом з нами. В такі моменти розумієш, навіщо все це – заради єднання з слухачами. Сценічно ми не робимо чогось епатажного типу крові чи ще чогось – ми більше про емоцію. Наташа вкладає весь голос, я головою махаю в рифах, Сергій за клавішами як в трансі. Це чесно.

DIYclab: Ваш гурт нині на підйомі. Чого чекати фанам далі? Чи готуєте новий альбом?

Bastis: Маємо велику мрію – повноформатний альбом. У нас матеріалу вже назбиралося на альбом точно. Нові пісні є, просто треба студію, час і гроші (розводить руками). Сподіваємося, у 2011-му займемось щільно записом. Ми дуже самокритичні, тому хочемо зробити якісно, щоб не соромно було випустити на лейблі навіть. Можливо, доведеться шукати підтримки чи спонсора.

Готика
як форма втечі від конформізму

Готична субкультура, або просто «готи» зародилася наприкінці 1970-х років у Великій Британії як відгалуження від панк- і постпанк руху. Її формування було зумовлене пошуком музичного та естетичного протиставлення агресивному панку, які виконували похмуру й меланхолійну музику з текстами про смерть, занепад і сенс життя. Саме ці виконавці внесли в субкультуру хвилю романтизму і філософської глибини, що повністю відійшла від різкості панку. У 1980–1990-х роках це призвело до появи окремого жанру «готик-року» з характерним драматичним звучанням і театральними образами.

У текстах готичних пісень переважають задумливі, депресивні мотиви: нещасливе кохання, біль втрат, містика, смерть, майже філософська меланхолія. Ці теми контрастують із легковажною поп-музикою чи гламуром; вони дають відчути глибину переживань і дають змогу відрефлексувати власну самотність чи розчарування. Як пояснюють самі учасники субкультури, готична лірика говорить про «нещасливе кохання, розчарування у смерті, любов і ненависть, жорстокість і сльози, красу ночі та сутінків», тож багато хто в готах знаходить там відображення власних емоцій та пошук смислу.

Особливе значення в субкультурі готів мають візуальні символи і стиль. Учасники цієї групи цікавляться філософією, літературою, кіномистецтвом та образотворчим мистецтвом, особливо – темною романтикою, декадансом, символікою смерті. Їхній погляд часто поєднує внутрішню меланхолію з іронічним відчуженням від навколишнього світу.

Типовий готичний стиль – це вбрання в чорному кольорі, з використанням мережива, оксамиту, латексу, шкіри, корсетів, плащів, масивних черевиків і аксесуарів із хрестами, шипами, металевими ланцюгами. Тіні на очах, чорна помада і блідий тон обличчя – невід'ємні елементи макіяжу. Цей образ натхненний різними культурними плащанинами: вікторіанською епохою, вампірською естетикою, індустріальним дизайном і готичними замками. Така виразність є саме способом заявити про свою інакшість.

Коли українські готи збиралися на концерт, їхній зовнішній вигляд не раз приваблював увагу перехожих: у 2008 році група авторів одяглася у готичному стилі на концерт гурту Lacrimosa в Києві, і випадкові люди кричали їм «Демони!» чи з подивом питали: «Готи?.. О!». Суспільна реакція часто базується на нерозумінні: лякає перехожих похмуре вбрання й агресивна символіка (перехожі асоціюють готів з «демонами» чи сумішшю вампірів і скелетів). Водночас самі готи підкреслюють, що бачать у цій естетиці не страхіття, а красу і романтику «таємничості». Готика — одна з найбільших субкультур із багатою й цікавою історією… В Україні наразі тисячі готів —

людей, котрі захоплюються темним боком життя, але вбачають у ньому не жах і жорстокість, а красу, романтику, таємничості.

Головна риса готичної субкультури – це протиставлення масовим стандартам і конформізму. Зародившись у 1980-х на хвилі соціальних змін (економічної кризи, консервативних урядів, війни Фолклендських островів тощо), готи вбирали дух протесту від своїх попередників – панків і рокерів. Як зауважує дослідниця моди, готичний стиль «народився з відмови від мейнстрімних норм» і продовжує служити викликом соціальним конвенціям. Так само, як поштедевізм у 1970-х, готи використовують одяг як «мовчазний протест» проти влади та споживацтва. Чорний костюм з шипами і ланцюгами сам по собі стає символічним середнім пальцем в бік конформістського суспільства. Підкреслено, що готика – це DIY-контркультура, яка спирається на саморобне мистецтво (від музики й одягу до татуювань і колажів). Готика включає в себе спільні риси контркультури, такі як креативний DIY-етос і схильність ідентифікувати себе "інакшим" у порівнянні з мейнстрімом. Навіть у 2000-х роках готи інтегрували у свій стиль предмети з секонд-хендів, вінтажні речі та саморобні аксесуари, демонструючи протест проти глянсової поп культури і швидкої моди. Наприклад, концентрація на вторинній одежі (thrifting) стала в готів свідомим жестом відмови від «швидкої моди» та масового споживання, для антикапіталістичних готів акцент на купівлі вживаних речей — це форма «символічного протесту», що дає голос тим, кого система ігнорує.

У готичній субкультурі виразно чути дух анти-конформізму. Багато готів саме через це і приваблює стиль: він дозволяє дистанціюватися від порожніх цінностей мас-культури. Так, одна з представниць сцени писала: «Поп культура є пустою у кращому випадку, а у гіршому — небезпечною…»; за її словами, ідеали конформістського суспільства — «матеріалізм, культ знаменитостей, споживацтво, егоїзм і швидке задоволення» — абсолютно протилежні власним цінностям готів. Такий відклад матеріального та відмова від гедонізму дійсно характерні для багатьох у субкультурі. Готи не прагнуть демонструвати багатство чи статус: натомість вони ототожнюють себе з трагічними образами з літератури та міфів. Червоний колір крові, крила кажана чи похмурі символи (анк, перевернутий хрест, черепи) не стільки шокують світ, скільки підкреслюють усвідомлену відмову від «чистої нормальності».

Аналітики також звертають увагу, що в основі альтернативних субкультур лежить спільна мета: об'єднати тих, хто не вписується у загальні норми. Як пише одна з авторок, альтернативна культура «створена, щоб об'єднати людей, які відчувають, що вони не вписуються в норму». У цьому сенсі готика слугує «безпечним притулком»: вона дозволяє індивідам з унікальними смаками і переживаннями знайти однодумців і почуватися прийнятими, незважаючи на свою відмінність. Субкультура стає майже «племенем» за вибором, де розбіжності у поглядах чи погані настрої не засуджуються, а розглядаються як частина цінностей групи.

Поряд із протестом проти конформізму готи часто дистанціюються і від масової комерціалізації. Від самих початків готика відійшла від чемної красивості гламурних лейблів: її вигляд і поведінка — це виклик стандартизованому уявленню про моду і вечірки. Так, ідеали готів відрізняються від цінностей «основного споживача»: вони не женуться за брендами чи дорогими речами. Навпаки, субкультура підкреслює DIY-підхід, ручну роботу і вторинну культуру, що також дозволяє обійти безглузде поневолення швидкою модою.

Це спричинює неоднозначність сприйняття: далеко не всі готові середніх верств суспільства зрозуміли готів. На початку 2000-х

«вест-готи» стикаються з тим, що навіть ЗМІ часто подають їх як екзотичний феномен – щось «перекручене на 80%». Утім, сам факт зацікавленості медіа та суспільства демонструє, що субкультура в Україні стає невід'ємною частиною культури: «Україна зараз переживає складний період, коли неформат стає визнаною частиною загальної культури». Готи долучаються до глобальних трендів, з'являються офлайн-клуби, радіо і журнали, як це сталося в Європі/США ще в 90-х.

Готична музика поширилася по всьому світу. На переломі тисячоліть у новій хвилі популярності 2000-х років субкультура отримала додатковий імпульс завдяки жанровим експериментам – готик-метал, дарквейв, драматичний етнофолк. Гурти на кшталт Evanescence, HIM, Nightwish, Within Temptation та ін. прославилися треками з готичною енергетикою, розширюючи аудиторію. Наприклад, альбом Evanescence «Fallen» (2003) з піснями "Bring Me to Life" та "My Immortal" став гімном багатьох молодих готів завдяки поєднанню грубуватих гітар і емоційної вокальної мелодики. Фінська група HIM із Вілле Вало розвинула жанр «любовного металу», збалансувавши агресію з романтизмом (їхні пісні «Join Me in Death» або «Right Here in My Arms» стали культовими серед готів). Симфонік-метал «Nightwish» затвердив на сцені жіночий хор і епічні аранжування, теж ставши частиною готичного пейзажу. Таким чином, власні музичні феномени 2000-х закріпили інтерес до субкультури і дали нові форми виразу.

Крім музики, кінематограф і література завжди були важливими джерелами натхнення для готів. Похмурі романи та фільми – від класичних Брем Стокер, Едгар По, «Готичне відродження» часів Вальтера Скотта до сучасних містичних саг – формують уявлення про готику як про «естетику темряви». У 2000-х активно цитуються твори Енн Райс «Інтерв'ю з вампіром», «Королева проклятих» та Ніла Ґеймана «Американські боги», «Пісочний чоловік», адже вони розкривають похмурі теми романтизму, магії та екзистенціальних пошуків.

Візуальні приклади: культовими для готів залишаються фільми Тіма Бертона «Едвард Руки-ножиці», «Труп нареченої», «Жах перед Різдвом», анімації та класичні «The Crow», «Сім'я Адамс». Усе це формує колективну пам'ять готичної спільноти та підживлює її романтичні уявлення.

В Україні готична субкультура мала помітний, хоча і не домінуючий розвиток. За даними 2008 року, в Україні вже була досить численна спільнота готів – «тисячі людей, які захоплюються темним боком життя». У великих містах у 2000-х існували готичні клуби, «ночі готів» і фестивалі, на які з'їжджалися однодумці з усієї країни. При цьому музиканти-представники готики в Україні завжди залишалися доволі «нішевими». У 1990–2000-х роках українські гурти більше тяжіли до суміжних жанрів – електроготики, постіндастріалу, готичного металу – і лише декілька проєктів дотримувалися класичного готичного звучання. Ці колективи видавали музичні релізи та виступали на фестивалях, підтримуючи зв'язок із міжнародною сценою. Важливим прикладом є концерт

Lacrimosa у Києві (2008), який зібрав сотні українських готів.

Українське суспільство ставилося до цієї субкультури неоднозначно. З одного боку, ЗМІ почали приділяти їй більше уваги – хоч часто й сенсаційно морозили сюжети про «громадянську небезпеку», «сатанізм» тощо. З іншого боку, висловлювалася й симпатія: журналісти відзначали, що готи «підтримують толерантність», не є агресивними і просто шукають альтернативної естетики. Поступове проникнення готичних мотивів у масову культуру від модних показів з вікторіанськими корсетами до «готичних» фестивалів аніме-фанів свідчить про певний культурний синтез. Та все ж більшість готів усе ще розцінюють себе як колектив втікачів від буденного успіху: вони уникають бути «частиною натовпу» зі звичними цінностями, натомість цінують спільний досвід самовираження і творчого бунту.

Готична субкультура – це своєрідний «острів інакшості» в океані конформізму, де панує критичне ставлення до матеріалізму і легковажності основних течій культури. Вибір темної готичної естетики часто пояснюють саме як протест проти «санітарних» норм суспільства: чорні мантії, потворні прикраси й песимістичні мотиви стають мовчазним викликом мейнстріму. У цьому сенсі готика – не просто стиль музики чи одягу, а форма субкультурної свободи. Вона надає учасникам відчуття приналежності до спільноти, що цінує індивідуальність, глибокі почуття і символічне бунтарство.

Насамкінець варто зауважити, що навіть відмова від конформізму готами не означає їхню нетерпимість до інших. Більшість представників субкультури прагнуть, щоб суспільство прийняло їхню унікальність і перейняло хоча б частину позитивних ідей субкультур індивідуалізм, емпатію, чесність у самовираженні. Таким чином готика виконує роль «соціального дзеркала»: вона показує, що світ набагато різноманітніший, ніж диктують конформістські стандарти. І хоча для значної частини суспільства готи й досі залишаються «депресивними романтиками» в чорних плащах, саме в їхній нетрадиційній поведінці і естетиці вбачають не втечу в темряву, а сміливість бути собою і плекати свободу буття.

Марина Гнатенко

45